

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 5—Vol. XLVIII.

FRIDAY 3RD FEBRUARY, 1950.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
PRICE: FOUR PENCE

IN MEMORIAM

JANUARY 30, 1948

“Now that he is no more,
“We shall accept him in love.”

A touchingly subtle voice called out in whispers:
“Let us all march to the land of fulfilment”
The stirring message gained in sublimity and power
As it raced from mouth to mouth.

The pitiless uphill path bristled with stones,
The Great Leader marched on,
Followed by the strong, the feeble,
The young and the palsied, the key men
And those who till the soil for a wretched meal,
Some became exhausted, their feet sore; some sulked;
Others lost faith.

One who was more headstrong suddenly sprang forward
And struck him ruthlessly
His body dropped dead on the dust.
Noiseless night.
Wisps of Jasmine odour wafted in the air.

Their minds wrapped in a pall of fear,
The pilgrims asked one another:
“Who is to guide us now?”
The old man from the East said:
The one we have killed will.”

All hung their heads low in shame and remained
speechless.

The old man spoke again:
“Out of suspicion we repudiated him,
In Anger we slew him,
In love shall we accept him—
Because, through death, he has come to life within
all of us.
That great Conqueror of Death,”

—TAGORE.

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)
JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple, Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Yd. 7/11.

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

JUST ARRIVED!
45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/- SAMPLES ON REQUEST.

FOR BLOUSES
SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6.

VELVET.
44" Chenille Georgette in all latest Shades. Suitable For Sarees. Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0 each.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0 each.

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades. £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.
Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

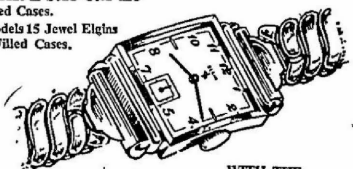
FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings. 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES
★
Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each
6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. ——— 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. ——— P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases. Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.
COR. BLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULLBRAND FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number
Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.
Indian Opinion
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of
'Indian Opinion'
If not, Why not?

PHONE 33-2651.
MASTER BROS.
 Manufacturers of Ladies and Girls
 Straw and Felt Hats
 Wholesale Merchants and Direct Importers.
**House For Keen
 Cash Prices.**
 33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રદર્સ

હોલસેલ મરચાંદારો એન્ડ હાથરોકટ કમ્પોર્ટર્સ.
 રેડી મેઇડ સ્ટ્રાવ હેટ્સ, વુલન રબ્સ, બ્લાન્કેટ્સ—મેળી બાજાઓ
 માટે ભવ ભવતનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકીન ભોરોકટ સાડીઓ
 વગેરે માટે હમારે લાં પ્રથમ તપાસ કરવા બધામથ્ય છે.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
 જોહાનીસબર્ગ
 ફોન
 ૩૩-૨૬૫૧.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21429.
P. HARGOVAN & CO.
 (PTY.) LTD.
 WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.
 P. O. BOX 1250.
 15 & 17, Cross Street,
 DURBAN.

M. J. PATEL
 INTERNATIONAL SPORTS COMPANY
 Importers & Exporters & General
 Commission Agents
 50 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.
**Special attention is paid
 to indent orders**
 Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.
 MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish
 Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
 Manager: MINDEN PLUMLEY, ex Headon Police College and Criminal
 Investigation Department, New Scotland Yard, London.
 Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
 in Strictest Confidence.
 11/12 Paston Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
 Telephone—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED
 BY TAKING
 TYSONO BRAND (PAIN-A-CURE) HEADACHE POWDERS
 FROM YOUR CHEMIST at 9/4, 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
 ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1494

THE
NEW INDIA ASSURANCE
 COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry,
 Motor Bus, Plate Glass, Workmen's
 Compensation, Etc. Etc.

આ હોદી વીમા કંપનીમાં જીવંતીના, આગ, મોટર કાર મોટર
 લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ,
 સાયવટ વગેરે દરેક ભવતના વીમાઓ ઉતરાલી ચકાસ છે.
 હોદી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક હોદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
 74, Victoria Street,
 DURBAN.
 Telephone 25845, P. O. Box 1610.
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
 JOHANNESBURG
 Telephone 33-4476
 Tel. Add: "RUSTOMJEE"
 JOHANNESBURG.

JALBOHY RUSTOMJEE
 Principal Representative For The Union Of South Africa.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?

Have you provided for your dependants?

Prepare for the future

Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—

The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.

Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,

4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG

Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: 'A SQUARE DEAL'

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.
LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL. ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. પો. બોક્સ ૪૮૮૯.
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "અરવિન્દ."

હેડ ઓફિસ:
૪૦૯, ક્રુગર સ્ટ્રીટ, લુઇસ ટ્રિચાર્ડ.
ફોન: ૬૪. પી. એ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલિગ્રાફિક એડ્રેસ: "કાન્જી"

એચ. કે. ગોકળ,

—: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 4—VOL.—XLVIII.

FRIDAY, 3RD FEBRUARY, 1950

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 3RD FEBRUARY, 1950

Gandhiji

TWO years have gone since Gandhiji died. A certain voidness still persists in us. It looks a new world—a world in which something deep and essential is wanting, in a personal sense. He was great to the world, he was the builder of the Indian Nation, he was a prophet of non-violence. But all these tributes come from the intellect; the sense of voidness comes from a deeper source. He had penetrated into the fibres of our being. The time has come, not to express our feelings for him in words, but to show our love for him in our deeds.

Gandhiji could enter the hearts of those with whom he came in close contact. If one kept the portals of one's heart open, he would enter it and abide there. Then slowly and unconsciously all one's thoughts and actions would come to be tested on the touchstone of his approval. He would then stop being a leader in one's eyes; but he would become something bigger and nearer, that could inspire and uplift one. And once you belonged to him, you were his.

That was Gandhiji who had a big heart and who could comfort everyone. That was the man we slew in madness. A man who never hurt a fly in his life

and who tried to keep us on the right path.

Gandhiji was a spiritual person, and though he entered the muddy field of practical politics, his clothes were spotless. His goal was spiritual self-realisation, but his view of self-realisation included every activity of life. In his autobiography Gandhiji says:—

"To see the universal and all-pervading Spirit of Truth face to face, one must be able to love the meanest of creation as oneself. And a man who aspires for that cannot afford to keep out of any field of life. That is why my devotion to Truth has drawn me into the field of politics, and I can say without the slightest hesitation, and yet in all humility, that those who say that religion has nothing to do with politics do not know what religion means."

Twenty-seven years ago, Rev. Dr. John Haynes Holmes, Minister Community Church, New York, declared in a sermon that Mahatma Gandhi was the modern Christ. Concluding, Dr. Holmes observed:

"As he moves from city to city, crowds of 30,000 and even 50,000 people assemble to hear his words. As he passes for the night in a village or in the open countryside, great throngs come to him as to a holy shrine. He would seem to be what the Indians regard him—the perfect and universal man. In his personal character, he is simple and undefiled. In his political endeavours, he is as stern a

realist as Lenin, working steadfastly toward a far goal of liberation which must be won. At the same time, however, he is an idealist like Romain Rolland, living ever in the pure radiance of the spirit. When I think of Rolland I think of Tolstoi. When I think of Lenin I think of Napoleon. But when I think of Gandhiji, I think of Jesus Christ. He lives his life, he speaks his word, he suffers, strives and will some day nobly die for the kingdom upon earth."

How true came the prophecy of the distinguished American missionary! Like Christ, Gandhiji suffered indescribable privations all his life and was at last crucified by a man of his own land and his own faith.

Gandhiji was one of those men who occasionally appear in the arena of politics, makers of history, whose mental height is above the common level of humanity. And therefore one who was more head-strong, struck him ruthlessly and his body dropped dead. All were stunned and life felt empty. All over was a feeling of having been left desolate and forlorn. Two years have gone by and yet we have been unable to get rid of that feeling, but with that feeling there is also a feeling of pride because we can say to generations that are to come—"We lived when Gandhiji lived."

Our President

DR. RAJENDRA Prasad is one of the foremost disciples of Mahatma Gandhi and was in the vanguard of India's fight for freedom.

Born in December 1884, in Bihar, Dr. Prasad was educated in Calcutta. He practised law in Calcutta and Patna High Courts during 1911-20. In 1920 he gave up the practice to join the non-co-operation movement launched by Mahatma Gandhi. Ever since, he was in the forefront of India's fight for freedom. He was General Secretary of the Indian National Congress in 1922, and was President of the Bombay and Calcutta Congress sessions in 1934 and 1939 respectively. He served terms of imprisonment for participation in the national movement. Dr. Prasad became Food Minister in the Interim Government in 1946 but resigned in 1947 after being elected Congress President that year. He was elected President of the Constituent Assembly in December, 1946. He is a writer of merit, and the author of a good number of publications including "Mahatma Gandhi at Champaran," "Mahatma Gandhi in Bihar," "Economics of Khadi," "Constructive Programme and its Problems," "Pakistan," "India Divided," "Demands of the Muslim League," and "Autobiography."

We hope and pray that our President will serve our Motherland and will also guide us through difficulties for many more years.

Pandit Hirday Nath Kunzru

PANDIT KUNZRU was born in 1887, educated at the Allahabad University in 1905, studied at London School of Economics 1911-12, Member of the Constituent Assembly, President of Servants of India Society since 1936, President of the Indian Council of World Affairs, presided over the East African National Congress, 1929, Member of the Central Legislative Assembly, 1927-30, Member of the Council of State, 1937-1941, presided over the National Liberal Federation, 1934, National Commissioner of the Hindustan Scout Association, General Secretary of the All India Seva Samiti, Chairman of the Indian

Delegation to the second British Commonwealth Relations Conference, Hot Springs, Virginia, 1845, Member of the Government Deputation to Malaya to enquire into conditions of Indians, 1846, Chairman National Cadet Corps Organisation Committee 1946-1947, Member of Armed Forces Re-Organisation Committee, 1946-47, visited Ceylon and Fiji, 1938, Malaya 1939, Trinidad, British Guiana, Dutch Guiana, Kenya, 1945, to study conditions of Indians there, Chairman of Indian Railway Inquiry Committee 1948-49.

We take this opportunity of welcoming Pandit Kunzru and sincerely hope that he will be successful in his mission.

NOTES

Pandit Kunzru

Pandit Kunzru, a member of the Indian Parliament, who is leading the Indian delegation to the preliminary conference of representatives of India, Pakistan and South Africa at Cape Town on February 6, left Delhi on January 27, for Bombay by air, on his way to Cape Town. After flying to Addis Ababa, Ethiopia and Nairobi, where he will spend two days, he will arrive in Cape Town on February 4. He said, he proposed to visit important cities in South Africa, meet representatives of the Indian community and acquaint himself with the situation there.

British Secretary Of State On Indo-S.A. Relations

Philip Noel Baker, British Secretary of State for Commonwealth Relations refused to be drawn into discussing Indian-South African relations, when questioned at a Press conference in New Delhi. He said he would rather not answer controversial questions. "Everybody knows what discussions there have been between your Government and the South African Government. I am glad these discussions have led to a meeting which will be held on February 6 in Cape Town. I hope it will be successful." He said that Commonwealth countries agreed that there could be no

peace, prosperity, unless peoples of the world were given a tolerable standard of life. Problems of peace and prosperity could not be solved within the framework of the Commonwealth alone. They were world questions but he hoped recent discussions in Colombo would lead to better co-operation among Commonwealth countries and make their contribution to their solution, much more effective.

"Not Worthy Of Membership Of The Commonwealth"

After a debate in which two South African students took part, the Oxford Union Society, carried by 298 votes to 131 the motion that "this house considers the Union of South Africa, under its present administration, not worthy of membership of the Commonwealth." Mr. B. J. Krikler of the Cape Town University, who supported the motion said that South Africa was one of the last places in the world where to believe white supremacy has hope of a constitutional reform for the non-Europeans, was impossible and it would be on the heads of the Nationalist Government if the non-Europeans turned to violence. Opposing the motion, Mr. P. J. Fraenkel of the Rand University, said that any party which advocated equality was doomed to extinction. The policy of Dr.

Malan would prevent the Europeans being swamped and it would help the Natives too. Mr. Jeremy Thorpe who opened the discussion predicted that South Africa's present policy could only end in revolution. Opposing, Mrs. John Gilbert drew attention to the low standard of living in the British Colonies.

Mr. J. M. Mhapeloa, a Basuto teacher studying at Oxford, intervened against the motion on the ground that South Africa, the point at which racial conflict was at its most extreme, should be kept in the Commonwealth. In the Commonwealth and the Colonial Empire, in particular, he found general and dangerous complacency on racial matters. South Africa's continuance in the Commonwealth would counteract such tendencies. He seemed to think that South Africa and the Colonial Empire had much to learn from one another—and that, perhaps typified the view of most who voted against the motion. Although Dr. Malan's policy was roundly condemned by almost all, there was a very general feeling, even among those who upheld South Africa's place in the Commonwealth, that the policy of General Smuts was little better. Mr. Ajai K. Mitra, one of several Indians who spoke, accused the Nationalists of adopting the Herrenvolk theories of Hitler and Rosenberg against which the whole Commonwealth had fought in the war. On the voting in this debate, and on votes cast in Edinburgh and Liverpool, it is fair to infer that the great majority of thoughtful men at English universities—the men of tomorrow—are entirely and strongly opposed to South Africa's racial policy, whether it be in the Commonwealth or out of it.

"Race Is God's, Racialism Is Of The Devil"

"Race is part of God's creation and is good, but racialism is of the devil," the Archbishop of Cape Town, the Most Rev. G. H. Clayton, told the summer school of the Institute of Race Relations at Mowbray when he spoke on "Christianity and Race." "I refuse to believe that it is wrong to be proud of one's race and its achievements and heroes. But to say that the race to which one belongs must always be dominant over another race is un-Christian," the Archbishop said. "To say that a man, because of the race to which he belongs, must always be subordinate, is also un-Christian. 'Christianity is not interested in a man's race, but in the man himself. It is not the race, but the individual who belongs to it that is important in the sight of

God. I do not think it follows from the teaching of Christianity that what we have to aim at is a general amalgamation of the races," the Archbishop added. Each race had its characteristic contribution to make. That did not mean that the characteristics could not change, for they were due to circumstances. "It seems nonsense to me to say that a race will be spoilt if it enters a new environment."

Former Dean On Vertical Colour Bar

The quarrel of those who wanted sound relations between European and non-European in this country should be not with the segregation or apartheid school but with the denying to non-Europeans of opportunity to progress and the discourtesy to which they were subjected, said the Rev. C. C. Tugman, former Dean of Bloemfontein, who returned from a visit to Britain, in an interview with the 'Star' (Johannesburg). Mr. Tugman said he had always been a protagonist of the vertical colour bar which, when he propounded it recently in an article in a London newspaper, was first attacked by the Dutch Reformed Church and later supported by some members of its clergy. The vertical colour bar was a valuable concession in that it contained the two aspects of what most decent white people believed in—firstly, that non-Europeans should be fairly treated, and secondly that they should develop in their own way without undue mixing with other races. "I think most of us instinctively consider that there is something valuable, something worth preserving, in race purity," he said, "and a vertical colour bar suggests on the one hand a certain segregation and on the other hand equal opportunity for both sides. "It is to be contrasted with the horizontal colour bar, which suggests that those above are privileged and those below are not so privileged. I believe every reasonable man would support the idea of a vertical colour bar, and if we could translate that idea into everyday life the opportunity to develop to the fullest possible extent would be available to the Native, while the segregation that the very words 'colour bar' suggest would be no trouble either to the Native or the European. After all, segregation of a kind is practised by every people all the world over."

REPUBLIC OF INDIA CELEBRATIONS

THE Indian nation of 320,000,000 people became the first Republic within the British Commonwealth on January 26, and one of the world's great independent states. Its last Governor-General, Mr. Chakravarti Rajagopalachari, broke the 92-year old link with the British Crown at a short solemn ceremony at Durbar Hall, New Delhi Government Building, when he proclaimed India as a Republic—with the official name of Bharat. Then as the last act of the king's representative in India, he led to 65-year old Dr. Rajendra Prasad a golden damask-covered throne to be sworn in as its first President. The presidential flag rose slowly to the mast head above the building. As it did so a mighty cheer rose from tens of thousands of watching people. The cheer was echoed throughout India. Guns boomed. Sirens shrieked. People danced. This new constitution came into force exactly 20 years after Mahatma Gandhi had launched his fight for independence.

Chief Justice Sir Harilal Kania administered the oath to the President in the presence of foreign diplomats; Indian princes and politicians. "God Save the King" was played as the British ensign fluttered down the flagmasts of all Indian naval vessels and shore establishments. The new Indian National Anthem, "Jana Gana Mana," was played as the new Indian naval ensign was hoisted in its place. The new President presented himself to the people as he drove in a state coach drawn by six horses escorted by a mounted body guard through five miles of cheering New Delhi streets. Colourful official ceremonies also took place in Bombay, Calcutta, Madras and other provincial centres where the Governors and Ministers were sworn under the new Constitution.

Republic Day was marked by the remission of jail sentences in various provinces. India now comprises 28 states and the Andaman and Nicobar islands.

Elections involving about 160,000,000 voters will be held next winter.

The only incident that marred the celebrations was a communist attempt to stage a "black flag" demonstration in Bombay. Nineteen people were injured and 53 arrested. Police opened fire to disperse their anti-republican procession during which the Communists threw acid bulbs and bricks into the holiday crowd.

In a brief address in both English and Hindi, President Rajendra Prasad said that India's administration would now be carried out by its people, for its

people. "This country has great natural resources and now there has come to it a great opportunity to make its vast population happy and prosperous and to make its own contribution to the establishment of peace in the world," he declared. "We want to live on terms of friendship with all other countries. Our object is to achieve all-round progress in our own country. Our programme is to get rid of disease, poverty and ignorance," he said.

The new President, who was one of Mahatma Gandhi's closest associates, paid a 15-minute homage to the "Father of the Nation" at the Raighat cremation plot before he took the oath of office. In the traditional Hindu manner he laid flowers on the sacred spot and walked round it three times with folded arms.

Messages were received from H.M. the King, the British Prime Minister, Mr. Attlee, President Truman, the Irish Minister of External Affairs, Mr. Soan Macbride, the South African Prime Minister, Dr. Malan, the Governor of Southern Rhodesia, Sir John Kennedy, General Smuts and other Government leaders.

Mr. Attlee

"It is a source of satisfaction that the Republic is to continue to be a member of our Commonwealth of Nations. We look forward to the continuance of the closest and most friendly relations between the two countries."

Dr. Malan

"On this momentous day in Indian history I send you my good wishes on the consummation of an ideal for which the people of India have long striven. It is a tribute to both British and Indian statesmanship that this ideal has been realised in an atmosphere of cordial goodwill and with the blessing and approbation of all who wish India well."

General Smuts

"I send my congratulations and warm good wishes. I hope that the great day will bring good blessings on the Indian community and on the world."

Cape Town

The South African Minister of Transport, Mr. Paul Sauer, representing the Government at a reception to the Government, and the Diplomatic Corps in Cape Town, to celebrate the founding of the Indian Republic, paid a tribute to the British and Indian Statesmen who made it possible for India to achieve its ideal of a Republic in an atmosphere of cordiality and goodwill after a long struggle. "The cordiality in

which the change-over had taken place should be an example to the world," he said. India would stand in the eyes of the world as the main bulwark in maintaining the democratic traditions of life, to which in a large measure she owed her achievement of freedom. He expressed appreciation of the courtesies shown by the Indian Government to the Union delegation at Colombo.

Mr. R. T. Chari said, "Whatever differences may divide us for the moment, the people and the Government of India are united in the desire that the Union of South Africa, consisting of so many different races and cultures may prosper and succeed in bringing to all the peoples of this country happiness and contentment."

Mauritius

The Government declared a public holiday and ran special trains which enabled 20,000 people to gather in Port Louis to celebrate the proclamation of India as a Republic.

Pondicherry

The French Government of Pondicherry, which is to hold a referendum in March on Union with India, banned all public manifestations to celebrate India Republic day.

Johannesburg

Nearly 3,000 Indians gathered at the Johannesburg City Hall to hear the official proclamation of the Republic of India.

The Indian National Flag was hoisted in a well-decorated and illuminated Gandhi Hall by Mr. P. S. Joshi, president of the Transvaal Hindu Seva Samaj.

Mr. Joshi, in an address on the historic occasion, said: "We greet the pleasant dawn of India's sovereign independence with grateful and joyous hearts, and hope it will be instrumental in dispelling the darkness of human inequality throughout the world."

The president recalled India's glorious past when tiny republics flourished in several parts of India and when Europe was plunged in social darkness. Republicanism was a heritage, not a new ideal for India. Where many civilisations collapsed on the impact of new, dominant ones, the Indian civilisation survived every ordeal.

Mr. Dahyabhai B. Patel, Joint secretary of the Samaj, read messages. Pandit Nehru's message to Indians overseas offered "friendship to the people of all other countries on terms of equality and respect for each other's rights." Mr. R. T. Chari, Secretary to the High Commissioner for India in the Union, asked for the "blessings and co-operation of

all peace-loving and democratic peoples on the earth."

Messrs. S. B. Medh, L. P. Mody, N. M. Mistry, K. K. Patel and Advocate D. U. Mistry also addressed the gathering. A resolution congratulating the Indian Nation, its first President, Dr. Rajendra Prasad, for the inauguration of the Republic and recalling with pride the services of Mahatma Gandhi and other martyrs to the cause, was adopted all standing amid loud cries of "Victory to India" and "Victory to Mahatma Gandhi."

Hundreds of Indians could not find accommodation in the Gandhi Hall in the afternoon celebration when the audience was entertained by a fine musical programme organised by the Gandhi Kumarika Mandal and Gandhi Bharat Vidyalaya under the guidance of Mr. Manibhai Patel, Principal of the Vidyalaya.

Pretoria

There was a parade of horsemen and a procession of floats.

Pietersburg

Indian shops were closed. A mass meeting was held at the Local School Rooms at 2.30 p.m. to rejoice. Mr. E. G. Kalla presided and the meeting started with a chapter from the Quran, recited by M. Mohamed Khan. Amongst the speakers were Messrs. A. Bava, I. K. Khan, O. Bava, I. I. Bux, E. C. Moomal, and J. Mistry. Meeting was terminated and refreshments were served.

Durban

More than a thousand Indians gathered on Nicol Square. The meeting which was organised by the Indian Congress, opened with the anthem. A banquet was also held at the City Hall to celebrate the occasion. Messrs. A. Christopher, P. R. Pather, A. M. Moola and T. M. Naicker were the chief Indian speakers. Toasting to the Republic of India Mr. D. G. Shepstone, Administrator of Natal said: "Of special interest to Natal in the declaration of India as a republic is the part played by Mahatma Gandhi, at one time a townsman of Durban, who after returning to India was one of the greatest forces towards unifying India and guiding her to the status she has now achieved."

Toasting the "United Nations," Mr. Robert G. McGregor, American Consul, said: "We are celebrating the founding of the largest republic the world has ever seen. Yet we must remember that it is the United Nations Organisation which has made the early struggles of the Indian Republic less precarious, less hazardous than was the case a few centuries ago."

The objectives of man everywhere are essentially the same. The abolition of ignorance and poverty. The establishment of security and order." About 600 guests were present.

Springfield

The Springfield Hindu Sabha celebrated the attainment of Republican status by the Dominion of India at the Springfield Hindu Govt. Aided Indian School. A banquet was held to mark this auspicious occasion and it was pleasing to note that the function turned out to be a huge success. Prayers were offered by Mr. D. Jadhunundhan, the Grantee of the School and a welcome to the members of the Sabha was extended by Mr. J. Bharuth Ram: the President of the Sabha. Those who spoke on the significance of such a celebration were Messrs. S. R. Maharaj, K. Bauchoo, T. R. Durga, R. Chhotai, G. Beharie and M. Dookran, who also acted as the M.C. Music was provided by Messrs. Parsoo & Party.

Ladysmith

A large gathering of Hindus, men, women and children assembled at the Sanathan Dharma Sabha Grounds, at 5.30 p.m. While the hoisting ceremony of

India's National Flag took place the mass sang the national song and gave a salute. After the havan ceremony the chairman eulogised the work of the great leaders and paid homage to those who sacrificed their lives for freedom. The ceremony terminated with the distribution of Sweetmeats, and a film entitled "Shubhadra" was shown free of charge to the public at the Athlone Theatre, which was also arranged by the Committee.

Kimberley

India Republic Day was observed by the Kimberley Indian community. All business premises were closed, and rejoicing was the order of the day for Hindu and Moslem alike. About 500 Indians attended a special service at the Avalon Theatre. Both the Indian Welfare and Indian Political Associations were fully represented. There were prayers of thanksgiving in Urdu, Tamil and Sanskrit.

OUR REPUBLIC

Mr. K. G. Mashruwala writes as follows in *Harijan* dated January 22:

BEFORE the next issue of *Harijan* is out, India will have presented herself to the world in the new political status of a Sovereign Democratic Republic, casting off all symbols which had tied her helplessly to the United Kingdom for nearly two centuries. For practical purposes the event will not mark the acquisition of any fresh right which was not available to the Government of India since August 15, 1947, except in a formal matter. Also, save in external forms and designations, there will be little change for the time being to distinguish the Indian Government as functioning today from that after January 26th. People will see the practical effects of the new Constitution only when fresh elections are held next year under franchise.

Nevertheless, January 26th is undoubtedly ushering in a new era. It is a new experiment in India's life in an important respect. It is a novel experience for our millions to imagine a State without a King. Historians may tell them that India did have a republican state one time in her history. People have not even traditions left of such a political existence. There are even today in India lakhs of people who live in blessed ignorance of the status of and difference between the Governor-General, the Governors and their ministers. And their are ministers too who, when people crowd to

have their *darshan* are innocent enough to imagine it to be a testimony of their popularity. The reality is, there are still not a few people to be found in the villages even near about district towns who are so simple as to believe that the Congress under Gandhiji defeated the British *raj* and has installed Pandit Jawaharlal as the King of India. They therefore throng in their thousands whenever he appears in public and regard his *darshan* as suspicious. A very large number of others again have at best, a very vague realization of the changes that have come.

It is in the name of and for the sake of these courtless humble countrymen of ours that we, the educated, better placed and organized classes, shall be declaring India a Sovereign Republic, and enacting for her a democratic form of Government. Though the franchise will be universal, those who will be able to make use of it will be a handful. Millions will be mere instruments, for better or for worse, in the hands of a few thousand. These millions today are voiceless and their vision is dim. Even as when they see the rain falling from the skies either to nourish or spoil their crops, they do not understand how it is made and poured from the clouds, so too they do not know who sets the good or bad orders and administers over them to make their lives happy or miserable. Their wants are few and misery is complete. Yet in their naivety they curse not any but their own fate. On the

other hand when these basic needs are satisfied, they forget all they have suffered and pay willing homage to their rulers.

It is these millions who will constitute the new Republic. It is these millions who have to be made happy first, even with no more than two square meals a day simple food, coarse linen and small huts, and since none can be so provided freely, it is these who have to be first given employment to enable them to earn these simple and few necessities of life.

Generations of these simple people have lived in India for centuries within the shadow of palatial buildings and have witnessed without anger or envy the plenty and the luxury of their occupants. If their simple wants have been met, they have not resented the riches of their Kings and *mahajans* with their gorgeous durbars and processions, or their giant industries and business houses. These millions are the first charge on the resources of India and first responsibility of those who undertake to administer her affairs. It is over these that the President and his ministers and the Governors of the States and their ministers have constituted themselves guardians.

The safeguarding of the interests of these is the first responsibility of the various elected representatives and public servants. It is for these that all those who have known the blessings of knowledge, wealth, authority strength, or other attainments are expected to work. Each one of our acts every political, economic, social, religious, educational or other activity must be tested on the touchstone of its effect, in the shape of blessings it will confer, on these millions living in tiny villages and jungles of India.

Whether we discuss linguistic or multi-linguistic states, Hindi or English or regional languages, industrialization or handicrafts, centralization or decentralization, control or decontrol, orthodox Hindu Law or reformed Hindu Law, prohibition or drinks, *Vand Mataram* or *Jana Gana*, appointments, let our test be what, if any, effect it will have on the life, comforts, morals and development of the dumb and resourceless millions.

May our Republic be a blessing to the least one of mankind. May it be a message of cheer to all our countrymen and may it promote Peace and Good-will among all the nations of the world.

MORE LIBERAL 'WHITE AUSTRALIA' POLICY

THE new Australian Government will administer the "White Australia" policy in a "more liberal-minded and more humanitarian manner," Mr. Percy Spender, Australian Minister for External Affairs, said in Jakarta. But all parties in Australia were united on the economic necessity of keeping up the emigration policy intact.

The Liberal-Country Party which is now in power in Australia, had in the past criticized the Government for its administration of the "White Australia" policy, he declared.

Asked whether Australia would accept Eurasian wives of mixed blood accompanying their Dutch husbands emigrating to Australia, Mr. Spender said: "There can be no compromise on the economic need for what you call the 'White Australia' policy. On the other hand, we shall admit into Australia people who have a certain percentage of European blood. I

do not frankly know what percentage, but it is something over 50 per cent.

Mr. Spender said Australia was anxious to develop most friendly and cordial relations with Indonesia. He had come to Jakarta at the invitation of President Soekarno to be present at the inauguration of the new State.

Apart from goodwill, Australia would do what she could to assist Indonesia, Mr. Spender added. The establishment of staple Government in Indonesia was of the highest significance to Australia. Indonesia was obviously of vital importance to her.

Asked whether he thought stable Government had been established in Indonesia, Mr. Spender said: "I have been impressed not only by the cordiality and friendliness shown by the President, Dr. Soekarno, and the Prime Minister, Dr. Hatta, but also by the way in which they understand the problems of their country."

OUR INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Baroda, January 21.

PLANNING COMMISSION

THE Congress Working Committee, sitting in New Delhi, has adopted a resolution recommending to the Government of India the appointment of a statutory Planning Commission. It is proposed that suitable boards of experts should be appointed to assist the Commission. The duties of the Commission would include the determination of priorities, securing full and all-round co-ordination in the process of planning, and in the execution of the plan and laying down the various stages, each covering a definite period, for the development of the country's economy.

India And Australia

Mr. P. C. Spender, Australia's Foreign Minister, declared at New Delhi that there would be no change in his country's policy towards India though a new Government had been elected there. He, however, defended the 'White Australia' policy. The friendship between Australia and India, he said, "is destined to be one of the prime factors in the political and economic future of South-East Asia. The respective economies are largely complementary. Australia needs India's jute, cotton, manganese ore and linseed, while India needs Australia's wheat, dairy products, wool, metals, and an increasing range of capital goods. In the decade 1938-48 the volume of India's exports to Australia grew from £(A) 3,272,000 to £(A) 26,698,000. Australia's exports to India grew similarly from £(A) 1,965,000 to £(A) 26,698,000. He described the Communists in his country as "subversive, treacherous elements out to help a foreign Power." He said his Government would take measures to stamp out the influence of Communists.

Sardar Condemns Terrorism

Sardar Patel, India's Deputy Prime Minister, during a visit to Calcutta, strongly condemned the terrorist activities of Communists in that city. He spoke with deep feeling of the sufferings of Bengal in the past. "Today the whole of India feels concerned to read everyday something—or other happening in some parts of Calcutta. Bombs, crackers, burning of tram cars, attacks on police, arrests, fusts in jail—these are the incidents that are reported under prominent headlines. It is only when you come here and see the normal life of the city going on

unchecked that you realise that all this is the work of some young men who have gone astray. They wish to terrorise the whole population and the Government. I can understand Communist ideology, but I cannot understand what they will achieve as a result of murderous assaults and other tactics. Bombs, attacks on police and crackers do not synthesise a revolution. All this is the cult of lunatics and the work of mad men." Appealing to all sections of the people for co-operation the Sardar asked industrialists to "be prepared to sacrifice their profits in the interests of their country. If we wish to uplift India, the rich have to shed their greed, labour has to work loyally, and farmers have to give up their surplus: Now we have to consolidate our freedom. Interprovincial rivalries or inter-communal or inter-sectional disputes will only prevent us from making any progress. I warn you that, if we cannot give the police the respect and position that is due to them as the police of a free country, we shall lose our freedom. Nobody has been allowed to die of starvation during the two years that we have been in office. It has cost us crores of rupees, but we have seen to it that people get sufficient food for sustenance. We should also make sacrifices for the relief of the poor. There was a fire burning inside me that brought me here, and I have unburdened myself."

Race Relationship

Narrow racial egoism and bigoted policies pursued everywhere endangered the very existence of humanity, said the Rev. Michael Scott at the Y.M.C.A. in New Delhi, speaking on 'Christianity and Race Relationship.' He said he wondered how any Christian, who had any faith in the simple truths of universal love and brotherhood preached by Christ could subscribe to theories of racial superiority and other man-made distinctions. Christianity, he said, had its origin in standing up for the rights of the oppressed, but then it took the path of persecuting its erstwhile persecutors. The spirit of universal fraternity displayed by Catholicism for some time gradually gave way before the advent of political, racial and other narrow egoisms. This, he said, had worked havoc with humanity in the last two world wars and seemed to be threaten-

ing its very existence now. This was the one single problem which claimed the attention of thoughtful people all over the world. He said Mahatma Gandhi's spirit, which made an insignificant minority in South Africa stand up against oppression and tyranny and which later brought about the emancipation of millions of his countrymen, was in fact divine. He added that everybody could adopt the path shown by Mahatma Gandhi of resisting injustice and evil in a passive way. Mr. Horace Alexander, who presided, exhorted the audience to learn one thing from Mr. Scott's speech, and that was to do in their own little way what they could for the down-trodden and the oppressed.

India And Persia

Syed Ali Zaheer, India's Ambassador to Persia now on leave, told pressmen at Lucknow that the Pakistan Embassy in Persia had been carrying on "most violent and pernicious propaganda" against India through its news bulletins and some Persian papers. "As a rule they resort to baseless allegations, and mention things which do not have a semblance of truth. The Persian public is quite intelligent, and on the whole they have not been influenced by such propaganda. The Persian Government, to the best of my knowledge, have nothing but friendly sentiments for India." The fact that 35 million Muslims were living in India in peace and security, and that India's ambassador to Persia was himself a Muslim, had been a most effective argument to disprove Pakistani allegations about maltreatment of Muslims in India. Persia, he said, was at the moment importing a substantial amount of goods from India. There had been a great demand for Indian textiles since devaluation and removal of excise duty on cotton piecegoods. A Persian trade delegation had recently visited India, and as a result of exchange of views between this delegation and the Ministry of Commerce, trade between the two countries would increase still further, and relations would become more cordial and friendly. Most of the Persians were "very happy that the Indian sub-continent is free from foreign domination."

India And Pakistan

The reply of Pakistan to India's proposal for a joint declaration condemning resort to war and agreeing to have all existing or future disputes between them settled through recognised peaceful methods, is not considered satisfactory in New Delhi. Though the contents of the reply are not known, Mr. Liaqat Ali Khan's statement in the Pakistan Parlia-

ment, indicated that country's greater attachment to procedure than to principle. It is pointed out in Delhi that once the two Dominions agree to avoid, at all costs, resort to war, details of the procedure for negotiations could be settled.

University Of Natal

Courses for Non European students Leading to Degree in B.A. B. Com & B. Soc. Sc.

During the first term these classes will be held at Sastri College, and will begin on Friday 17th February, 1950 at p.m. and the majority of the classes will be held at the weekends.

Loans may be granted to a limited number of deserving students who have matriculated, or who have made application for exemption from matriculation.

Special Bursaries for this section are available, in addition to the 100 scholarships which are open to all full-time students of the University. Applications from full-time students for scholarships should reach the Secretary, Non-European Section before 6th February.

Enrolment will take place at the University Buildings situated at the rear of Sastri College as follows:—

B.A. students: Friday, 3rd, Saturday 4th & Sunday 5th February 9.30 a.m.—12 noon and 3 p.m.—5.30 p.m.

The Dean of the Faculty of Arts will be present on Friday 3rd February in the afternoon.

B. Soc. Sc. students: Saturday 4th February: 3—5.30 p.m.

B. Com. students: Sunday 5th 9 a.m.—12 noon.

It will be possible to enrol at 500 Pietermaritzburg Street, Pietermaritzburg, on Thursday 26th January from 9.30—4.30 and Saturday 28th January from 9.30—12.30

All students who enrol after 6th February will be liable for a late fee and enrolments received after that date will not be considered when the timetable is drawn up.

Students unable to attend at times given above should make a special appointment.

In the course of 1950 this section will move to the new Wentworth College, and the weekend classes will probably be held there from August 1950.

Hostel accommodation for Men students will be available from 15th February 1950.

Further particulars and all necessary forms will be provided on application to the Non-European Section, P.O. Box 1525, Durban, Phone No. 28982.

BIRTH OF A REPUBLIC

IT is not every Republic that begins its career with a message of goodwill from its former sovereign. But this happened yesterday when the Republic of Bharat, as India now calls itself, was inaugurated at New Delhi. First of the messages of congratulation that came from all parts of the world was one from King George VI, formerly, by the Grace of God, Emperor of India, and still titular head of the Commonwealth of Nations of which this new republic is a member.

So ends a comparatively brief chapter in the history of an ancient country. So begins a new chapter which may record immense progress but seems to stand an equal chance of being as most difficult and turbulent as any in the whole story. For the sake of the peace of the world and the happiness of the people of the East we hope that the republic will build a strong, efficient and incorruptible government, a government that will survive. In its present leader, Pandit Nehru, it has a man of ideals and great strength of character. Of what happens after he goes we are not so certain. But it is clear that unless the country can achieve a stable government the republic may well dissolve in chaos. In the dispute with Pakistan and in the pockets of Communism which exists in many districts there are already the seeds of trouble. Pandit Nehru bears a burden beside which the problems of many European statesmen shrink into insignificance.

There are some extraordinary features about this republic. In the first place, of the 239,000,000

people who yesterday indulged in wild rejoicing, there are probably scarcely a million who really know what a republic means. Secondly, there is the fact that the swift transition by which India, from being a British possession, has become an independent state in the course of a lifetime was, in its final stages, one of the achievements of Lord Mountbatten, a cousin of the King.

CAPETOWN CONFERENCE

DR. MALAN'S Government must not be grudged a tribute for its refusal to carry its opposition to the French-Mexican resolution in the U.N. Assembly last June to the point of declining the opportunity provided therein for Round Table talks with India and Pakistan on an issue that has already brought enough disrepute to Pretoria. The Smuts-Nehru correspondence on the subject of negotiation broken down on the General's insistence that the Indian High Commissioner should first be sent back to his post. But the principle of discussion with the Indian Government was urged even in 1945 by the Third Broome Commission, which suggested a common roll franchise for Indians as basis for such negotiations. Dr. Malan abolished even the limited franchise accorded by Smuts to Indians, and envisaged their repatriation as the ultimate goal, but referred to negotiations with India and Pakistan as the next step.

Now the crowns and the British emblems are coming down from the buildings in India, and they will not go up again. Nor is it likely that the citizens of the Republic will ever raise any sort of memorial to the British Raj. But, as they tackle the immense programme they have set themselves, to get rid of disease, poverty and ignorance," they may occasionally remember that there were Europeans who gave their lives for this self-same cause.—'Rand Daily Mail.'

European Rule Will Undergo A Change

—Says Dr. Molema

A STRIKING and hopeful prophecy was made by Dr. S. M. Molema recently when he addressed the Council of the Institute of Race Relations at Cape Town. Dr. Molema foresees the Africans in South Africa going through a dark night and emerging into daylight within 15 to 20 years. The white man, says Dr. Molema, will rule in South Africa for a long time; and it is right that he should rule, because he is the heir to western civilization that has brought South Africa to its present development. Dr. Molema adds that the Europeans' initiative, restless energy and aggressive vigour are what keeps South Africa going.

"The European will rule, but on the basis, the content of his rule will change from coercion and domination to real power," says Dr. Molema. He explains that by this he means rule based on moral and spiritual forces of truth and justice.

"Baaskap" will end, Dr. Molema believes; he thinks that it will be gradually replaced by an attitude of teacher, advisor and finally partner.

Before long South Africa will probably become an African republic, said Dr. Molema, and the African would lose the few political rights he still possesses. It would continue for several years. He suggests five perhaps ten, possibly even fifteen. At the outside he thinks this period would not exceed 20 years. From then onwards it would gradually come to an end.

Dr. Molema does not see ahead of us a violent revolution. He does, however, forecast a revolution in the economic, political and educational relations of the races.

Referring to segregation, Dr. Molema said that if it were to be successful it must be thorough and complete. He did not, however, believe that the phrases, "Parallelism," and "developing along our own lines," were practical. They might lead to a counterfeit trusteeship.—'Umteteli.'

TOPHAT

Spare your teasing, I'd never dream of chasing you!

Well, how many men did you expect for 5 shillings?

It'll be nice, when Little town gets her own airport.

Things In General

Pakistan Delegate For Indo-S.A. Talks

The Pakistan Foreign Minister, Mahmud Hussain, will lead the Pakistan delegation at the conference with India and South Africa opening in Cape Town on February 6.

Miss Muriel Lester And International Peace Fellowship

Miss Muriel Lester is expected to arrive in Capetown by the 'Capetown Castle' on February 9. She travels with Miss Mabel Shaw, the well-known educationist and writer and other missionaries who are proceeding to Kenya and Central Africa. Those who have followed Miss Lester's movements since 1920 urge their friends not to miss the opportunity of meeting her. She has recently completed a month's tour in America, where she addressed audiences from two to three hundred, twice a day, over 10,000 in all. She expects to go from Capetown to Johannesburg about Feb. 17, from there to Pretoria and Frasers, Natal. Maritzburg friends expect to have her from March 10th to 18th. She will return to Durban where it is arranged that she will sail by the 'Edinburgh Castle' leaving for Port Elizabeth, March 23rd. She will be open to engagements in Natal between February 17th and March 22nd. Miss Lester offers to speak on topics such as:—Five visits to China, The Other Japan, Australia, New Zealand, The Americas, India before and after Independence, Relief Work in Europe, Thirty Years in the East End of London, Poverty and Personality, The Energy of the Spirit, The Ways of Praying—The Imperative Minimum of Prayer, The Role of the Christian in an Atom Age. Friends wishing to make arrangements for meetings in Natal should communicate in writing with the secretary, Miss Olive Warner, 7a Plowright Lane, Durban.

Indians' Plight In Mauritius

Mr. J. N. Roy, a leading Indian member of the Legislative Council of Mauritius said that "colour bar has reduced the Indian population in the colony to virtual slavery." Mr. Roy is among a batch of over 200 Indians who arrived in New Delhi recently from Mauritius to take part in the Republic Day celebrations. In an interview in New Delhi, Mr. Roy said that 300,000 of Indians who formed

two-thirds of the total population of the colony had representation in the Legislature "only in name." "The whites," he said, "dominated both the economy and the administration of Mauritius. Without any control over finance, the Legislature has been turned into a mere debating society, so far as Indians are concerned." Mr. Roy pleaded for a more frequent contact between Indians in Mauritius and those in the motherland. He also urged the opening of direct shipping between India and Mauritius.

Indians Ask Attlee 'What About Africa?'

Cries of "How about Africa?" greeted the Prime Minister Mr. C. R. Attlee, when he referred to "the free and equal fellowship of the British Commonwealth" at a meeting in celebration of the birth of the Indian Republic in London. A reference by the Prime Minister to democracy brought shouts of:

M. L. Sultan Technical College (Durban)

Phone 24414. P.O. Box 1334. New term commences on Monday, 30th January 1950.

All classes will re-open at the undermentioned Branches of the College: Sastri College, Depot Road Mount Edgecombe, Tongaat, Clairwood, Hindu Tamil Institute, Dartnell Crescent, Umkomaas.

Day, Afternoon and Evening Classes in commercial, Technical, and general educational subjects are held and students are prepared for the National Examination of the Union Education Department, Pretoria.

Classes for Apprentices in the Building, Furniture and Printing Industries. Short Intensive Courses in Cookery, Sewing and Dressmaking. Shorthand/Typewriting—Class and Individual Tutition. Secretarial and Accounting Courses for Advanced Students. National Junior, Senior, Diploma Courses, Courses for Bookkeepers, Clerks, Salesmen, Commercial Artists, Window Dressers, Waiters, Cooks, Chefs, Receptionists. Low Fees Instalments.

A limited number of Government Bursaries are available.

No student needs to Forego the Benefits of education for financial Reasons.

Write, call or telephone for prospectus
J. NAIDOO,
Registrar.

"What about democracy in Africa?" and counter-cries of "Shut up," and "Order." The police removed a number of young people from the hall. Describing themselves as Indian Communists, the students earlier paraded banners outside the hall.

Gold Coast Natives Go On Strike

A huge crowd of Natives sang "Lead, Kindly, Light" in an Accra sports arena (Gold Coast) before they started the civil disobedience campaign on January 8. This was the evidence of Native policemen at the trial of nine Natives charged with inciting and illegal strike. They said the meeting was led in a prayer which invoked God into their midst.

NEWS IN BRIEF

(From Our Own Correspondent)

Of the 7,700 Indian children in Natal who were successful in their Primary School Certificate examination, only a paltry few will be admitted to secondary schools in view of

the serious shortage of accommodation throughout Natal. It is estimated that the number that will be turned away from Sastri College this year will be double that of last year. Besides these over 30,000 Indian children of school-going age will be refused admission to schools.

Married Women Teachers

The Natal Education Department is serving notices on married Indian women teachers requesting them to terminate their services. "This is an illogical move" a retired Indian teacher told me, "for one cannot understand its prudence especially at a period like this, when there is a grave shortage of Indian teachers."

Apartheid

The Durban City Council, I understand is soon to introduce into Durban beaches apartheid—a more stringent form in view of the infiltration of non-Europeans into European areas and "the embarrassing stares at white women by members of this community."

INDIA INDEPENDENCE NUMBER

Published as Special Number of INDIAN OPINION to commemorate the attainment of Freedom by India.

Printed on art paper and profusely illustrated.

With historic pictures connected with India's struggle for Freedom and with photos of the late Dadabhai Naoroji, Tilak, Gokhale, Subash Bose and many others who have sacrificed their lives in fighting for freedom and of Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many others who have lived to see the fruits of their labour.

Also containing a brief Survey of the work of the Indian National Congress from the time of its inception.

Price 2/-

Maulana Abul Kalam Azad

Ex-President of the Indian National Congress

A Biographical Memoir by Mahadev Desai with a foreword by Mahatma Gandhi.

Price. Six Shillings.

APPLY: MANAGER.

INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF
"INDIAN OPINION"

Souvenir

Of The

Passive Resistance

Movement

1906—1914

*****

Price: Four Shillings.

Obtainable From :

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and
Social Advancement Of Indians
In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	26s.	Annually
" " "	13s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends
to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

અમારા નવા પુસ્તકો

આળવાતાવળી	૩	૦	સાહિત્ય મારે પાચન વધારવા	૨	૦	પુન' અને પશોમ	૭	૦	સેટની	૧	૬
આપુની કુચ	૧	૦	વિવાર્થોએને ઉપયોગી પુસ્તકો	૨	૦	ઉલ્લાહ પ્રયોગ (વાર્તા સંગ્રહ)	૧	૬	માનવતાના સુલ	૬	૦
આળ લોક ગીત સંગ્રહ	૧	૦	સાહિત્ય કલ્પેશવ	૨	૦	શાંત પંચામ	૨	૬	ભાગવત કથાઓ (નાનાશાઈ)	૪	૦
ભા. ૧-૨ સેટની	૧	૧	પુસ્તક બીજી	૨	૩	સોહરોડીસની સફર	૪	૦	વીરની વાર્તા (સુરાતનથી બરપુર	૧	૦
આલ વાડી	૨	૩	" ત્રીજી	૨	૩	સીરાખ્તની પ્રેમ કથા (નોવેલ)	૮	૬	ઈતિહાસીક વાર્તા) ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૮	૦
સુતેર ગદ્ય	૧	૫	આળવોથી	૧	૧	શોકાભ અને કંદક રમનલાલ દેસાઈ	૧૨	૦	સોવિયેટ રશીયા.		
વનવૃક્ષો	૧	૬	આગળ વાચો	૧	૧	ઉમબી અફસર થે	૫	૬	(રશીયા નીચે નજુલા નેમ)	૧૦	૦
અંત્રોક આળ પુસ્તક માળા			આ માળામ ૨-૩ પુસ્તકો			કોદાલમ	૬	૦	પ્રેમાશ્રમ (સુંદર સેવા ભાવપૂર્ણ	૧૧૫	૦
૧૫ પુસ્તકોના સેટની કીમત	૮	૬	ઉ ને આળવોથી પછીના શીશુ			અગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૧	૦	કથા) ભાગ ૧-૨ સેટની	૧૪	૦
			માટે ઉપયોગી છે. પ્રત્યેકની	૧	૬	આવલી કાલ	૭	૦			
આળકો મારે			આર્થિક સુખોળ	૫	૬	અફકુ'જ (શાય તેમીએ માટે			આળ ઉપયોગી		
ધાર્મિક પુસ્તકો			વિવાર્થો રાહક કોસ	૨	૬	ઉપયોગી)	૨	૬	નવા પુસ્તકો		
			ધેર લોકો ઈંગ્લીશ શીખવા માટે			અધના તેર દિવસો			સોહરોડીસની સફર	૫	૦
દંડરત મદમક અને ઈસ્લામ	૨	૬	પાકાવલી ભા. ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦	(વીનોબાજી)	૧	૬	અપટી છુપ	૨	૦
શ્રી. કૃષ્ણ	૩	૦	ઈંગ્લીશ રીવર ભા. ૧ થી ૬	૫	૦	ગીતા રવની			અવુરની વાર્તા	૩	૦
સુધ લીલા (ધર્મનંદ કોસ'બી ફેટ	૩	૬	અંકલ્પીતાના સુખ તત્ત્વો	૨	૦	શ્રી. મરાઠવાલા (ભાષ્યામાં ગીતા)			જ્ઞાન ગોઠી	૨	૦
સુતન લેખન માળા આ માળા	૧	૬	પહેલી ઓપડી	૧	૬	ગુજરાતી	૧	૩	લાલો	૫	૬
માં નીચલા પાંચ પુસ્તકો આવે			બીજી	૧	૬	અભિલાષા, સુર	૫	૦	લીલી	૫	૬
ઉ. એ પુસ્તકો દ્વારા આળકો જ્ઞાન			આળ જગત આળકોને ડુનીયાતું			અભવાન પ્રયત્નદેવ	૬	૦	બાણુ	૫	૬
મેળવે છે.			પુસ્તક			નર અને નારાયણ	૧૦	૦	આલ સમ્રાયણ	૪	૦
સુતન લેખન તાલીમ વર્ગ			વિવાર્થોક વાચન માળા			અધ્યાતા વાચન	૭	૬	રેલ આડીની સુદી	૨	૬
પ્રત્યેકની કીમત	૧	૦	ચાલકજ ગાડી (આળવોથી)	૧	૦	માણસાપના દિવા	૭	૦	અતનાની શોધમા	૪	૦
નવસુગ વાચન માળા			" ત્રીજી	૨	૩	આપુની હાથમા	૫	૦	મારૂ' આળપણ (સંગેર)	૪	૦
પુસ્તક પહેલું	૧	૩	ચોથી	૨	૬	ગાંધી આપુ (૧૧. પાક) ભાગ ૧-૨					
			પાંચમી	૩	૦						

ધોરણ ૧-૨-૩-૪

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
શરૂને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૫

શુક્રવાર તા. ૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦.

શુક્ર નક્ષત્ર પેની.૪

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૦

તંત્રીની નોંધ

આપણી મહાન ખોટ

આજથી બે વર્ષ પહેલા ગાંધીજી આપણી વચ્ચેથી અચાનક ચાલ્યાં ગયા. તેઓ દુનીયાના હૃદયમાં જે ખાલી જગા સુક્રી ગયા છે તે હજી ખાલીજ પડી છે. દુનીયામાં તેઓ નથી એ જ નારી/અચાલ માં આવે છે ત્યારે દુનીયામાં જેઈતી કાંઈક વસ્તુની ખામી આપણને જણાય છે. દુનીયામાં ના મહાન આત્માઓમાંના તે એક મહાન આત્મા હતાં. હાંદુ સ્થાનને ઘડનાર તેઓ હતાં. તેમ જ અહીંસાના પુજક હતાં. આ બધી તેમની સુખીઓ આપણી ઐતીહાસિક દ્રષ્ટીથી આપણને દેખાય છે. પણ જે હજી ખાલી જગા પડી છે તેને માટે આપણે હૃદય રહે છે. ગાંધીજીએ આપણા આત્માને સ્પર્શ કર્યો હતો. તેથી હૃદયે આપણા હૃદય મંદીર માં તેમની ખોટ આપણને જણાવી જ રહેશે.

આજે એ સમય હવે આવ્યો છે કે જ્યારે એમને વીરે ॥ આપણી ભાવનાઓ શબ્દોમાં નહીં પણ કાર્યથી દર્શાવવાની જરૂરત છે.

ગાંધીજી જેમના સંસર્ગમાં આવ્યા હતાં તેમના હૃદય સુધી તેઓ પહોંચી ગયા હતાં. જેઓ તેમના સંપર્કમાં આવ્યા હતાં તે લોકો ધીમે ધીમ પોતાના વીચાર અને આચારો એ રીતે ઘડતાં કે જેથી ગાંધીજીને તેઓ શોભાવી શકતાં. આથી ગાંધીજી તેમની નજરે હાંદુના નેતાજ નહોતા પણ એક નીકટમાં નીકટના સ્નેહી તરીકે હતાં કે જેમની પાસેથી તેમને

પ્રેરણા મળતી. એ પ્રેરણાથી લોકો પોતાના જીવન માર્ગના ઉન્નતીના શીખરે પહોંચવાને પ્રેરાતા. ગાંધીજીનું હૃદય વિશાળ હતું કે જેમાં વીચરના મધાજ જીવો પ્રેમથી સમાઈ શકતા. આવા આ મહાન આત્માને ગાંડપણમાં આપણે અંધકારમાં ધકેલી દીધા. તેમના જીવન દીપને યુગ્વલી નાખ્યો. ગાંધીજી આધ્યાત્મીક અને રાજનીતીના કાદવ ભયો માર્ગે જતાં હોવા છતાં એમના સરેદ દુધ જેવા શોષખા વસ્ત્રો ઉજળાજ રહ્યાં. તેનાપર કયાય કાદવને ડાઘ પડ્યો ન-હોતો.

આત્મકથામાં ગાંધીજી લખે છે કે; “સત્યની શોધ કરવા માટે માનવે દુનીયાના નીચમાં નીચ માનવને અપનાવવો જોઈએ ને જીવનના મધા જોરોમાં પહોંચવું જોઈએ. તેથીજ હું રાજકીય ક્ષેત્રમાં પડ્યો છું.” જે લોકો એમ કહે છે કે; ધર્મ અને રાજનીતીને કશો સંબંધ નથી તેઓને ધર્મને અર્થ સમજાવતો નથી.”

૨૭ વર્ષ પહેલા અમેરીકાના કોન્સ્યુનીટી ચર્ચના ડો. હોન્સે મહાત્મા ગાંધીજી વિશે બોલતાં કહ્યું હતું કે; “એક ગામડેથી ખીજે ગામડે પ્રવાસ કરતાં ૩૦૦૦૦ હબરથી ૫૦૦૦૦ હબરની સંખ્યા ગાંધીજીને ઉપદેશ સાંભળવા લેગી થતી. અને દર્શન માટે પણ હબરો લોકો દોડા દોડી કરતાં, તેમનો સ્વભાવ સાદો અને સીધો છે. એમનું રાજકીય કાર્ય દ્રઢ છે. જ્યારે હું રોલેન્ડનો વીચાર કરું ત્યારે

મને ટોલસ્ટોય યાદ આવે છે. જ્યારે હું લેનીનનો વીચાર કરું છું ત્યારે મને નેપોલીયન યાદ આવે છે. જ્યારે હું ગાંધીજી નો વીચાર કરું છું ત્યારે મને ઇંદુશ્રીસ્ત યાદ આવે છે. તેઓ પોતાના આદર્શ માટે દુઃખ સહન કરી રહ્યાં છે. અને કોઈક વાર આદર્શ માટે તેમને બહાદુરીથી પ્રાણ આપવા પડશે.”

આ અમેરીકનના ૨૭ વર્ષ પહેલા ઉચ્ચારેલા આ વાક્યો કેટલા સાચા પડ્યાં? ખ્રિસ્તની જેમ ગાંધીજીને ભત બતના કષ્ટો લોગવવા પડ્યા હતાં અને અંતે તેમને ખ્રિસ્તની જેમ પોતાના જ દેશ બાંધવને હસ્તે જીવ આપવો પડ્યો. ગાંધીજી એવા પુરૂષોમાં ના એક હતાં કે જેવા ઇતીહાસ માં સુગો પછી જન્મ લે છે. એવા યુગાત્માઓની વીચારશરણી સાધારણ માનવોથી ઉચ્ચ હોય છે. તેથી આપણામાંના અવિચારી માનવે તેમની હત્યા કરી. અખચરથી દુનીયાએ આઘાત એવું ભવ્યો. અને દુનીયાના હૃદયે અનુભવ્યું કે હવે તેવું કોઈ નથી. આજે આ બીનાને બે વર્ષ થઈ ગયા. છતાં હજી એ સ્થાન કોઈ પુરી નથી શક્યું અને દુનીયાનું હૃદય ખાલી જ છે. આ ભાવના સાથે સાથે એક બીજી પણ ભાવના છે કે જે ગર્વની ભાવના છે. ગર્વ એથી ધાય છે કે આપણે ભવિષ્યના બાળકોને કહી શકીશું કે; અમે ગાંધીજી માં હતાં અને ગાંધીજીને અમે જોયા હતાં.

આપણા રાષ્ટ્રપતી

ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ મહાત્મા ગાંધીજીના સુસ્ત સાથી છે. ભારતની આઝાદીની લડત માં તેઓએ સુંદર ફાળો આપ્યો હતો. એમનો જન્મ બીહારમાં ડીસેમ્બર ૧૮૮૪ માં થયો હતો,

તેઓએ કેળવણી કલકત્તામાં લીધી હતી. અને કલકત્તામાં તથા પટણા માં હાયકોર્ટમાં વકીલાત કરતાં હતાં. ૧૯૧૧ થી ૨૦ સુધી તેઓ એ વકીલાત કરી. ૧૯૨૦ માં અસહકારની ચળવળમાં ભાગ લઈ વકીલાત તેઓ ગાંધીજી સાથે આઝાદીની લડતમાં જોડાઈ ગયાં. ૧૯૨૦ થી તે આજ સુધી તેઓ એ શરીર સ્વાસ્થ્ય કે સુખ ન ભેતા ભારતના સુખ માટે કાર્ય કર્યું છે. ૧૯૨૨ માં કોંગ્રેસના તેઓ મંત્રી હતાં. ૧૯૩૪ તથા ૧૯૩૯ માં તેઓ કલકત્તા તથા મુંબઈના અધીવેશનમાં કોંગ્રેસ પ્રમુખ હતાં. આઝાદીની લડતમાં ભાગ લેવા માટે તેઓ જેલોમાં ગયા હતાં. ૧૯૪૬ માં મધ્ય સ્થ સરકારના ઝોરક મંત્રી હતાં. ૧૯૪૭ માં તેઓએ રાજીનામું આપ્યું હતું કારણ કે તેઓ કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા હતાં. ૧૯૪૮ માં તેઓ લોક સભાના ગંધારણ સભાના પ્રમુખ હતાં. તેઓ લેખક છે અને તેઓએ ઘણા પુસ્તકો લખ્યાં છે. અમે આશા રાખીએ છીએ અને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે આપણા રાષ્ટ્રપતી આપણી માતૃ ભુમિની સેવા કરવા માટે ઘણા વર્ષો જીવે અને ગાઠ અંધકાર માંથી આપણને પ્રકાશમાં લાવે.

શ્રી. હૃદયનાથ કુંઝર

૪ થી ફેબ્રુઆરીના થી હૃદયનાથ કુંઝર ભારતથી આપણી પરી સ્થિતિઓ નો નીકાલ કરવા વીચીયન સરકાર સાથે વાટાઘાટ કરવા આ ભુમિમાં પધારે છે. શ્રી કુંઝરને અમે આવાજ આપીએ છીએ અને આશા રાખીએ છીએ કે તેમના કાર્યમાં ભેડે તે મળ્યું મુશ્કેલ છે છતાં—તેમને સફળતા મળે.

પંડીત કુંઝરનો જન્મ ૧૮૮૭ માં થયો હતો અને તેઓ ૧૯૦૫માં અહાલા વાદ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા હતાં અને ત્યાર વાદ ૧૯૧૨-૧૨ માં

કરતાં હતાં, પંડીત કુંજ ઠાંદની બંધારણ સભાના એક સભ્ય પણ હતા. ૧૯૩૧ થી તેઓ સર્વનંદ એફ ઇન્ડિયા સો- સાયટીના પ્રમુખ છે. ઇન્ડિયન કાઉન્સિલ એફ વર્ડ એફેસરના પણ તેઓ પ્રમુખ છે. ૧૯૨૯માં ઇસ્ટ આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના પ્રમુખ હતાં. ૧૯૩૫-૩૭- અને ૩૦ ની વચ્ચે તેઓ ઠાંદની મધ્યમ ધારાસભાના સભ્ય હતાં. ૧૯૩૭-અને ૪૦ ની વચ્ચે કાઉન્સિલ એફ સ્ટેટસનું તેઓ સભ્ય હતાં. ૧૯૩૪માં નેશનલ લીમ્બલ ફેડરેશનના પ્રમુખ હતાં. ઠાંદુ સ્તાન રફાઈટ એસોસીએશનના તેઓ કમીશનર હતાં અને ઓલ ઇન્ડિયા સેવા સમીતીના મંત્રી. બીટીસ કોમનવેલ્થ રીસેશનસની પરિષદમાં ઠાંદના પ્રતિનિધી મંડળમાં તેઓ એક સભ્ય તરીકે ૧૯૩૫માં ગયા હતાં.

તેઓ લંડનમાં અર્થ શાસ્ત્રો અભ્યાસ ૧૯૪૪માં મલાપામાં નીહી ઓની પરિસ્થિતીની તપાસ કરવા નીમા યલા ફારકારના પ્રતિનિધી મંડળમાં તેઓ પણ હતા. ૧૯૪૪ અને ૪૭ વચ્ચે લગ કરના એફીકરણ માટે નીમાયેલ સમીતી માં તેઓ એક સભ્ય હતાં. પરદેશમાં વસતા ઠાંદિઓની પરિસ્થિતીની તપાસ કરવા તેઓ સીલોન, શ્રીલંકા, મલાયા, ખીટીય જાપાને, હ્ય જાપાને, ફ્રીની-ડેલ; અને કેનીયા ગયા હતાં. ૧૯૪૮ અને ૪૯ વચ્ચે નીમાયેલી ઠાંદની રેલ્વે તપાસ સમીતીના તેઓ પ્રમુખ હતાં. તેઓ શ્રી. અલ્ફ્રેડીઆ સાથે મુળપદ્ધી દક્ષિણ આફ્રીકા આવવા નીકળી ચુક્યાં છે. સોલજર્નરી યદને ચોથી ફેલ્ચારી એ નોહાનીસમર્પ પહેલિસ અને તેજ દીવસે કેપટાઉન જવા ઉપડી જશે.

પણ એક ભત્રી બીજી ભત્રી ઉપર રાજ કરવા ઇચ્છે એ ધર્મ માન્ય નથી. એમ કહેવું કે; બીજી ભત્રીના કોવાથી તેઓ આપણા કરતાં હલકા છે એ પણ ખિસ્તી ધર્મની વિરુદ્ધ છે. ખિસ્તી ધર્મ માનવની ભત્રી નથી ભત્રી પણ માનવને જોય છે, ઇશ્વરની નજરે ભત્રીના માનસે ભત્રી કરતાં વધુ મહત્વના હોય છે. દરેક ભત્રીમાં કાંઈક સુંદર હોય છે. અને પરિસ્થિતી ને વશ થઈ ભત્રીઓમાં ફેરફાર થાય છે. એમ કહેવું કે નવા વાતાવરણમાં ભત્રીઓ સેજળજ થવાથી કોનું પતન થાય છે. એ પણ સત્ય નથી.

શાળાઓની અછત નાટાલમાં લગભગ ૧૨૦૦ ઠાંદી વિદ્યાર્થીઓ ફ્રીની પરીક્ષા પાસ કરી ચુક્યા છે. પણ તેમાંથી બધા થોડાક છાકરા ઝોને વધુ અભ્યાસ માટે જ્યાંઓ મળશે. નાટાલની હાપ સુલોમાં જ્યાં ને અભાવે એમ લાગે છે કે ગયા વરસ કરતાં બેવડી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓને શાંતી કોલેજમાં જ્યાં નહાં મળે. તે શીવાય નહાના નાના કલાસોમાં ૩૦૦૦૦ વર્ષાર્થીઓને સુલોમાં જ્યાં નથી મળતી.

વિવિધ સમાચાર

મધપાનના ત્યાગ
તા. ૨૬ મીએ પ્રાર્થના સભા વખતે ડરખનમાં કેલાક આશ્રમીએ મધપાન ન કરવાનું મત લીધું છે. આ મુલ સકલ્ય કરનારાઓ પોતાના નામ અને એકરેસ મોકલાવી આપે કે જેથી બીજાઓને પણ પ્રોત્સાહન મળે દાનના ત્યાગની ચળવળ હિંદમાં વર્ષો પહેલા ઉપાસાઈ હતી. આ દેશમાં પણ તેનું વ્યાપ્ત થયું થક ગયું છે. આપણે સંભળા જાગીએ અને પતન માંથી ઉત્તરિએ. આ ચળવળ ડરખન માં સુરત હિંદુ એસોસીએશનની શાળાના શિક્ષક શ્રી નરદેવ વેપાલકાર શરૂ કરી છે.

ત્યારે મેં તેમને એ દરવાજેથી ન જવ જણાવ્યું હતું. શ્રી. નાનાએ જણાવ્યું કે જ્વર લાગે તો ડું મને પકડી શકે છે. શ્રી. નાના સીતાએ મયાવ કરતાં જણાવ્યું કે; દરવાજામાં પ્રવેશી ચુક્યાં પછી મને પોલીસે રોક્યો હતો તે; ગોરાઓના દરવાજામાંથી જવા માટે અમને અનાઈ નથી.

સમાનહક સાથે ઇલાયદાપણની નીતી
રેવ. સી. સી. રોમનેન કે જેઓ હાલ ખ્રિસ્તીની પાઠા આવ્યાં છે તેઓએ બ્યુરુવેટીનમાં મોક્ષતાં જણાવ્યું છે; જે લોકોને આ દેશમાં અંગ્રેજી અને બીન-ગોરાઓ વચ્ચે સારો સંબંધ બાંધવા હોય તેમને ઇલાયદાપણની નીતીને વિરોધ ન કરતા બીન-ગોરા ઝોની અપમાન જનક સ્થિતિની વિરોધ કરવા જોઈએ. હું માનું છું કે; અપમાન કથી વગર ભત્રીઓને જુદી રાખી શકાય છે. કારણ કે; કોમો વચ્ચે સ્વચ્છ જ્વરદાર હોવાજ જોઈએ. સમાન હકથી કોમોને જુદી રાખવાથી રેવ જેને ને કારણ જોઈ રહેવું હું એવા ઇલાયદાપણમાં માનું છું કે દરેક કોમોને પુર્ણ સમ્બંધ મળે અને છતાં ઇલાયદા રહે. ફુનીયાના બધા લોકો નાના આમાં ઇલાયદાપણની નીતીને અનુસરે છે.

પરજેલ શિક્ષકોએ
નાટાલ કેળવણીના વિભાગે ઠાંદી પરજેલ શિક્ષકોઓને નોટીસ આપી છે કે તેઓએ કામ પરથી નીકળી જવું. એક માછ શિક્ષકોએ અમારા ખબર પડીને જણાવ્યું કે; આવા પગલા લેવા થી શું કામથી થશે તે હું સમજ શકતી નથી. આને કે જ્યારે શિક્ષકોની અછત છે ત્યારે આવા પ્રતીયષો કે; અંધ ગણાય.

એમ જણાય છે કે ડરખન સીટી કાઉન્સિલ ડરખનની બીચ ઉપર વધુ કડક ઇલાયદાપણની નીતી લાગુ પાડશે. કારણ કે બીન-ગોરાઓ માટે નકકી કરેલ મંપોદામાં દાખલ થઈ ગોરી સ્ત્રીઓ ઉપર તેઓ નજર માંડે છે. બન-જુવારી ૩૦ મીના મહાતમા ગાંધી છતી બીજી હોલ ડરખનમાં પારસી ફરતમજ હોલમાં એમ. કે ગાંધી લોપ જોરી તરફથી જોવામાં આવી હતા. તે પ્રસંગે ઠાંદેશી આવેલા પંડીત મંગા પ્રસાદ ઉપોધ્યાયને ખાસ આમંત્રણ આપી મેરિટામંપથી મોક્ષાવવામાં આ વ્યાં હતાં. યજ્ઞવાતમાં પ્રાર્થના કયાં પછી પંડીતજીનું બાલય થયું હતું. પંડીતજીએ ગાંધીજીના જ્વન ઉપર મનનીય પ્રવચન કર્યું હતું. તેઓએ જણાવ્યું હતું કે ગાંધીજીનું તત્વજ્ઞાન ફુનીયા માટે હતું નહાં કે ફક્ત હાંદ માટે. તેઓએ નાના નાના વાઝાઓ ન બાધતા સમસ્ત હાંદીઓનું સંબંધ કર્યું હતું અરુરુરોને પણ તેઓએ માન્ય રાખ્યા હતાં. અહીંસા તેઓને

માટે હંડ પ્રિટીરિયાના રોજન ઉપર ને ઇલાયદા પણની નીતી લાગુ પાડવામાં આવી છે તેના બંધ કરવા માટે એક ઠાંદીને પુકડવામાં આવ્યા હતા અને પાંચ થીલોંગ હંડ કરવામાં આવ્યો હતો. નેજરુટ્ટે કહ્યું કે એ ઠાંદીએ કામદાની પરીક્ષા કરવા માટેજ કામદાને બંધ કર્યો હતો તેથી ભારે હંડ કરવામાં નથી આવ્યો. વજાવે જણાવ્યું કે; રોજન ઉપર જે કામદો લાગુ પાડવા માં આવ્યો છે તે ન્યાયની દ્રષ્ટીએ સારો નથી. નેજરુટ્ટે આ વજાવ સાથે રેલ્વે. રોજનપર જ્વન સુરોપીભંગ માટે જે દરવાજાઓ છે અને બીન-ગોરાઓ માટે જંજુ દરવાજા છે તેની તપાસ કરી હતી. ત્યાર બાદ જણાવ્યું કે; ન્યાયની દ્રષ્ટીએ આ જ્વન ખોટું નથી.

ભત્રીવાદ સેતાનનું?
કેપટાઉનના બીસપ રેવ. જી. એચ. કલેટને કેપટાઉનમાં રેસ રીસેશનની મીટીંગમાં બાલય કરતાં જણાવ્યું હતું કે; કોનો ઇશ્વરની બનાવેલી હોય છે અને કોમોવાદ સેતાનનું સર્જન છે. હું માન તો નથી કે; પોતાની ભત્રીના ગર્વ રાખવા એ ખોટું છે. પણ કેહ

જ્વન મંત્ર હતા. અહીંસા એટલી બધી સુક્ષ્મ જિજ્ઞ છે કે; તેને વીચારી વીચારીને આચારમાં યુક્તી જોઈએ અને એજ ખતર ગાંધીજી માટે વજા-જીના ખતાવવાની રીત છે. ગાંધી જીના કે અહીંસાના ગીતો કે બાલયો કે લેખો ભજવાથી કયું નથી વળવાનું. તેઓએ સુસ્ત્રીય બંધુઓને ઉદ્દેશીને જણાવ્યું હતું કે આને પાકરશીનને તેઓને જે આઝાદી મળી છે એ ગાંધી જીને લખે છે.

એક અમલદારે સાક્ષી આપતાં જણાવ્યું કે; ડીસેખરનાં પહેલી તારીખે શ્રી. નાના સીના પહેલકામ ઉપરથી ગોરાઓના દરવાજા તરફ જવા હતાં

૨૦૦૬ નું પંચાગ
જ્યુલોતી પ્રેસ ના મોટા પંચાગ નવા વર્ષના આવી ગયા છે.
કીમત. ૬/-

આયોજન પત્ર
 કૃષિસતી કાર્યવાહક સમીતીની દીક્ષી માં મળેલી બેઠકે દીર્ઘ સરકારને બલામણુ કરી છે કે તેણે કાપદા અનુસાર રચાયેલું આયોજન પત્ર (પેલેનિંગ કમીશન) નીમવું. આ બલામણુને જેવું જે છે કે કેમિસ સરકારની જાહેરાતો તેમજ ભારતના નવા બંધારણના માર્ગ દર્શક સિદ્ધાંતોને અને તેટલા દુર્લભ સમય માં અમલી બનાવી શકાય. વળી કહ્યું છે કે આ આયોજન પત્રના સંબંધોની પસંદગી બારે કાળજીપૂર્વક થયેલી હોવી જોઈએ. પત્રને સહાયતા આપવા માટે એક નિબંધાતમંડળ પણ રચાવું જોઈએ. આયોજન પત્રનાં કાર્યો નીચે પ્રમાણે રહેશે:

- (૧) રાષ્ટ્રની સાધન સામગ્રી તથા જ્વરોપાતોને સંપૂર્ણ ખ્યાલ મેળવવા.
- (૨) ધનનારી યોજનાનાં ધ્યેયો ઝાપ થી તથા વધુમાં વધુ પ્રમાણમાં પાર પડે તે દષ્ટિ નવર સમક્ષ રાખી પ્રથમ પસંદગીની યાજ્ઞો નક્કી કરવી, સાધન સામગ્રીઓને મોગ્ય રીતે યુક્ત કરવા તથા વહેંચણી કરવી, તેમજ પદ્ધતી જ્વરોપાતોને લક્ષમાં રાખી તેની ચાલુ ફેરબદલીની જોગવાઈ રાખવી.
- (૩) દેશના અર્થસંબંધી ખીલવણી માટે ચોક્કસ સમય મર્યાદાઓને આધારી લેતા વિવિધ તપકકાઓ નક્કી કરવા. અને દરેક તપકકાને લખતું જ્વરો પ્રાર્થનિક કાર્ય દાખ કરવું.
- (૪) યોજનાઓ ઘડવામાં અને તેના અમલમાં દરેક શાસ્ત્રીય સંપૂર્ણ સુમેળ સાધવા.

દીર્ઘની દરખાસ્ત

ભારત સરકારે પાકીસ્તાનને એવી દરખાસ્ત મોકલી હતી કે અને દેશોએ મળીને જાહેરાત કરવી કે આ બે દેશો કદી યુદ્ધનો આકરો નહીં બને પણ ને કદી અઘડા ઉભા થાય તે સંતીથી પલવશે. આ જાહેરાતનો ખરડો આ પ્રમાણે છે:

“ભારત સરકાર અને પાકીસ્તાનની સરકાર સર્વ સામાન્ય રીતે સંકળાયેલી પોતાની પ્રજાઓ વચ્ચે મૈત્રી અને શુભેચ્છાને માઠ બનાવવા ઇચ્છે છે, અને આથી જાહેર કરે છે કે, તેમની વચ્ચેના કોઈ ચાલુ અથવા ભાવી અઘડા યોના સમાધાન માટે તેઓ વીરઘ્ન આશ્રય લેવાનું કીકકારે છે. તેઓ વધુમાં કહ્યું કરે છે કે, તેમની વચ્ચેના અઘડાઓનું સમાધાન હંમેશા વાટાઘાટ જેની માન્ય રચાયેલી સંતી પુર્ણ રીતે દારા કરવામાં આવશે અથવા મધ્યસ્થનો આશ્રય લેવામાં આવશે અથવા એ જેવું માટે પરસ્પર સહયુક્તીથી યોજનાના ખાસ તરફનો લઘાદીથી અથવા અને એ માન્ય રાયેલી કોષ મોગ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાને સંમતીપૂર્વક સે.પીને કરવામાં આવે. આ જાહેરાતનો અમલ તની પાછળ રહેલી ભાવનાથી થવાં અને દેશો વચ્ચે

હિંદનો પત્ર
 (અમારા ખાસ બખરપત્રી તરફથી)

તા. ૩૧-૧૨-૪૯

શુભ સંબંધો જળથી રાખવાનો હેતુ સરરી તેમજ વીશ્વાસનીના હેતુને આગળ વધારશે, જેવી તેમને આશા છે તેમજ તેમની પાકી માનતા છે.”

હિંદ અને પાકીસ્તાન

આવી જાહેરાતના લાભ તે દેખીતા છે. અને દેશો યુદ્ધ ન જ કરવાનો નિશ્ચય કરે ને પોતાના અઘડા સંતીથી પલવે, તો બે દેશ વચ્ચેનાં ગરવેર ઝોઝાં થાય; અને દેશોને આને લક્ષરૂપે પાછળ મોકાં ખરચ કરવાં પડે છે તે તે ન કરવાં પડે; અને જગતને એક સાદો દાખલો મેલે. આ દરખાસ્તનો જ્વાખ પાકીસ્તાન સરકાર તરફથી હિંદ સરકારને મળી ગયો છે, એમ હિંદનીના હેવાલો જણાવે છે. એ જ્વાખ તો શુભ છે. પશુ પાકીસ્તાનની પાલા-નેટમાં જ્વાખ લીધાકત અલીખાને આપેલા એક જ્વાખ પરથી એ વર્ષે કંઈક અનુમાન થઈ શકે છે. પાકીસ્તાન એમ મુચવવા માગતું જણાય છે કે અને દેશો વચ્ચેના તમામ મુખ્ય અઘડાઓનું પહેલાં સમાધાન થવું જોઈ એ, અને તે પછી તેઓ ભારતે મુચવેલું ધોરણે સંયુક્ત જાહેરાત કરી શકે છે. ખરું જોતા ચાલુ અઘડાનું નિરાકરણ સંતીથી ચતું હોય તો આ પ્રકારની જાહેરાતની જ્વર રહેતીજ નથી, પશુ એવું નિરાકરણ ચતું નથી, તેથી તો આની જાહેરાતની જ્વર જણાઈ છે. વળી બધા અઘડાને પલાવતી એક જ રીત લાઇ ન પડી શકે, કેમકે અઘડા જુદી જુદી જાતના હોય છે. પાકીસ્તાનની પાલાનેટમાં જ્વાખ લીધાકતઅલીખાને કરેલી જાહેરાતને અર્થ દીક્ષીમાં જોવા કરાય છે કે પાકીસ્તાન જ્વર પડ્યે અઘડાના ઉકેલ માટે યુદ્ધનો રસ્તો લેવાનો પોતાના અધીકારને આનામત રાખવા ઇચ્છે છે.

કલકત્તામાં સરદાર

કલકત્તામાં પોલીસે પર મોગ્ય ફેંકા વાના પ્રતિષે તથા બેસો બાળવાના, ને તોલના બનાવે સામાન્ય યથ પડ્યા છે. આ તોલનો કોમ્યુનીસ્ટોના જ છે. ગણે અકલાદીયે હિંદના તાલખ વડા પ્રધાન અને અંગે કલકત્તે ગયા હતા. ત્યાં તેમણે ત્રિરાટ મેદની-સમક્ષ ખાસ આ તીવર પર જ બાલયુ કર્યું. ૬૮.

કેલવે અ પરીપદના મહત્વના નીકુંચો

(૧) જાપાનની સુલેલ સંધીના સતત અમ્બાસ માટે ન માયેલી ૬૨ સયુદ્ધની દરોગારી સિમિતીની બેઠકનું રચણ લંડન રહેશે.

(૨) બ્રીટન રાઇસસુદના બાબતોમાં પોતાનો બાગ બલવવાનું ચાલુ રાખવા અને પશ્ચિમ યુરોપના આયોજનમાં વધુ મહત્વનો ભાગ લેવા શક્તિમાન છે.

(૩) અમિ એશિયાની આર્થિક પરિસ્થિતિની તુધારણાઓ માટે એક સમિતિ નીમારા અને ઓરૂલીયામાં એની પ્રથમ બેઠક મળશે.

(૪) સામ્યવાદી ચીનના સ્વીકારથી ઉભી થયેલી પરિસ્થિતિને અનુકરણીને હિંદી ચીન, બર્મા, મલાયાની પરિસ્થિતિ પરત્વે ખાસ કરીને અને સામાન્ય રીતે દુરપુર્વની પરિસ્થિતિ પરત્વે પરિગદે તીવારણુ કરી.

(૫) બર્માને લોન આપવા અંગે પોતાની સરકારને બલામણુ કરવા સો સંમત થયા. આ લોન ૭,૫૦૦,૦૦૦ પૌડની હશે. કારોને અને યાતના નની સરકાર વચ્ચે સમાધાન એ આ લોન આપવાની પુર્વ સરત રહેશે.

(૬) યુરોપની અને મધ્યપુર્વની પરિસ્થિતિથી અને વધુ આશંકી તથા રાજદ્વારી યાદ સહકાર સ્થાપવા બરાતા પગલાંથી પરિપદને વાકેફગાર કરવામાં આવે.

પાકીસ્તાનનો સવાલ

પાકીસ્તાનની સરકારે ઇસ્ટ બેંગાલ દેવે મારફત હિંદી માલતી હેરફેર પર પ્રતીબંધ મુકયો છે અને હિંદી સરકારને જણાવ્યું છે કે પુર્વ પાકીસ્તાનમાં ના કોષ પણ રહેવા માટે આ પુર્વ પાકીસ્તાન મળને આવાતા કોષ પુર્વ રેશન માટે માલ, ઉતાડ્યો કે બીજુ કોષ જાતનું છુટકા કરવું જોઈએ નહિ.

સામાન્ય રીતે કલકત્તાથી પાકીસ્તાન અને પાકીસ્તાનથી કલકત્તા રોજની આઠ પેસેન્જર ટ્રેનો દોડે છે, અને બંને સંસ્થાનો વચ્ચે એસી હજાર ઉતાડ્યો પ્રવાસ કરે છે. અને કલકત્તા માંના હોંહુ અને મુસ્લીમોના મોટા ભાગની પ્રજાના ઘરો પાકીસ્તાનમાં છે.

પાકીસ્તાનની સરકારના આવા પગલાંથી કલકત્તા અને અન્ય રજોળી પ્રજાને બારે હાડમારી મોગવતી પડે છે. પેસેન્જરોએ પાકીસ્તાનના રાષ્ટ્રીય રેલ્વેશનેથી પાકીસ્તાનની રેલ્વેમાં અલી કરવી પડે છે અને પાકીસ્તાન ના એક રૂપીયા દીઠ હિંદી મલખુના નેત્રીસ આ ના ચુકવતી ટીકીટ પણ નવી ખરીદવી પડે છે.

પોતાના સંસ્થાનથી હિંદના રેલ્વેનો એ રેલ્વે ઉતાડ્યોને સગળ ટીકીટો આ આપવાનો આન પાકીસ્તાન માટે હિંદી રેલ્વેમાંએ આપેલી ટીકીટોને માન્ય ન રાખવાને પાકીસ્તાન સરકારનો નીકુંચુ ગયા વર્ષમાં ધ્યેયા આંતર-સંસ્થાનિક

કારાના બંધ સમાનં અને ઉતાડ્ય તથા માલ ટ્રાફીક પરના પ્રતીબંધ સમાન છે.

એમ માનવામાં આવે છે કે પાકીસ્તાનની સરકારની આ વલણ આસામની નાકાબંધી કરવાનો અને પાકીસ્તાનની સરકારની મલખુની કૃત્રીમ કોમતને હિંદી સરકારને અપત્ક રીતે સ્વીકાર કરાવવાની ફરજ પાડવાનો છે આમ છતાં આસામ-કલકત્તા રેલ્વે નેડાણુ હિંદી જ્વર કરીને આ પ્રશ્ને ગંભીર બનતો અટકાવી દીધા છે.

ખેડતોને ફાંસી

દૈર્ઘાણ રાજ્યમાં આવેલા તેજગજુ ના ૧૩ ખેડતોને ૨૨ મી જાન્યુઆરી ના ફાંસી આપવામાં આવશે. તે અંગે કેવુ કુનીય-અના વિશ્વ ફેરફેશન અને તેના આઠ કરોડ કામદારોને નામે આ સંસ્થા પરના કાપગી પ્રતીબંધી ઓ. જોર્જ ડીસર કે જેઓ કોલોનિયા આતે ની આંતર રાષ્ટ્રીય મજુર સંસ્થાની પરીપદમાં એક પ્રતીબંધી તરીકે આજના હતા. અને પેરિસ જતાં મુજબ રોશયા હતા. તેઓએ હિંદના વડા પ્રધાન પંડીત નેહરુને એક કાગળ લખી જણાવ્યું હતું કે ૧૩ ખેડતોને યુવેલી મોતની સજા સામે કેવું વિરાદ જાહેર કરું છું. અને ખેડતોને આપનારી ફાંસી અટકાવવા માટે દરખામણી કરવાની આપને વીનતી કરું છું. એલ ઇન્ડીયા ૨૬-૧૨-૪૯ રેશન તરફથી પશુ આ ફાંસી સામે વિરાદ ઉઠાવવા માં આવ્યો છે. આગલી દૈર્ઘાણની સરકારે આ ખેડતોને આ સજા ફરમાવી હતી. એમ જાણવા મળે છે કે ૨૭ કરોડ દૈર્ઘાણના જાગીરદારો ના પંચમંથથી પ્રજાને છોડાવવાનો જ એમને માન્યુ-કો હતો.

અપીલ હિંદ કેમિસનો ઠરાવ

નવી દીક્ષી આતે કેમિસ કારોગારી સમીતીએ દેશની આર્થિક પરિસ્થિતિ અંગે ચર્ચા કરી હતી, અગાઉથી બે વર્ષ માટે બે મહત્વના મુદ્દા વધુ ઉપરવત અને સમાન રહેવાણીને મુખ્ય પસંદગી આપવાની સમજુતી થઈ હતી. જેથી કરીને આમજ્વરતાનું જ્વન ધોરણુ ઉચ્ચ બનાવી શકાય. આ અંગે એક કોમીશન તીમનાની તાકીટ પર બાર મુકવામાં આવ્યો હતો.

વળી સમીતીએ કેમિસ સંસ્થાને લગતા પ્રશ્નો પર ચર્ચા કરી હતી. અને કુનિમ હફેટીલ સંબંધોની લાગે ની સંખ્યાની નેધિણીમાંથી ઉપરથી થયેલા નવા પ્રશ્ને મહાસમીતી પર ઉતાડ્યો હતો. એમ જાણવા મળે છે કે કેમિસ બંધારણમાં “હફેટીલ મેમ્બર” માટેની ખાસ સરોતનું પાલન કરી વગર સંબોની વગર તીવારે નીકુંચી કરવામાં આવી છે. જેની સંખ્યા માર લાખ જેટલી માત્ર આઠ જ્વલામાંથી થવા જાય છે. બંગાળ,

વીદર્ભ, પુર્વ પંચાય વિગેરે પ્રાંતોમાં પશુ આવા સભ્યોની નોંધણી કરવામાં આવી છે.

કેંગ્રેસ બંધારણ સુબળ્ય "ઈન્ડિયન નેશનલ મેમ્બર" હમોશ હાથે ક્રોતિલા સુતરની ખાદી પહેરનાર હોવો જોઈએ. અને તે ફરી પીણાનો ત્યાગી હોવો જોઈએ. આ ઉપરાંત તેણે કેન્કાં પશુ જાતની અરપુસ્તતને પાળવી કે સ્ત્રીકારવી જોઈએ નહિ. આંતરરેખી એકતામાં માનનારો અને બ્રાહ્મ ધર્મો પ્રત્યે માન પ્રવાવનારો, તે હોવો જોઈએ. ધર્મ, કોમ કે જાતીના ભેદભાવ વગર તક અને દરજાની સમાનાતામાં તે માનનારો હોવો જોઈએ.

ખેટા "ઈન્ડિયન મેમ્બર"ની નોંધણી સમગ્ર કેંગ્રેસ સંઘાને બારે કુટુંબો પરે એવી ચીનતા કેંગ્રેસ મોવડી જોને યજ રહી છે. સમીતીના કેટલાક સભ્યોએ ગાંધીજીના સેવક સંઘના આદર્શ સાથે મળતી આવે એવી કાર્યકર સંરચામાં કેંગ્રેસને ફેરવી નાખવાને સમય આવી પહેલ્લિયો છે એમ જણાવ્યું છે. આ રાષ્ટીય સંરચા ને ફેરી રીતે સખળ, યકતીશાળી અને વીસુદ્ધ બનાવવી એ પ્રશ્નનો નિચાર કેંગ્રેસ કારોપ્યારી સમીતી કરી રહી છે.

માનવપ્રેમી બાપુ

ગાંધી બાપુજીનું જીવન મૃગળ મહેકતું હો રામ !
જગત અજાણતું હો રામ !
મીઠી માનવતાનાં જીવનજીવ વર્ષોવતું હો રામ !
હૃદય દર્ષોવતું હો રામ !
સત્ય વિષે જેણે સદા જોયા જગદાધાર એવા એ મતિધીરની પુણ્યકથા આ સાર વર્ષો પહેલાંની આ જન્મ-જીવનની વારતા હો રામ !
અમર કચ્છા કથા હો રામ !
દાંડુ મુસ્લિમ ત્વારે, બાપુને સૌ ચાહતા હો રામ !
હૃદયથી માનતા હો રામ !—૧
જેઠ તણો ગોરા વડો, શંકરનો અવતાર, બાપુની સેવા મહો, દાંડી નહાં મુકનાર.
સીઠી એક તો પરદેશી, ત્યાં એ જન્મમાં હો રામ !
વરગડા મહેલમાં હો રામ !
એના પરબાપીને મુક્યો બાપુ સાચમાં હો રામ !—૨
"આવો આ સીઠી કંઠી, દાખવશે શી રીત, બકિત બાપુ વિષે કશી, જાને જ્યાં નહોં પ્રીત ?"
ગોના જાણું શું કે હૃદય શું મોલવા હો રામ !
પડાવર મોલવાં હો રામ !
માનવ દૈયા ફેરી લાગણીએ સરખી બહા હો રામ !
સનાતન અંજ કથા હો રામ !—૩

એક દિવસ એ કેટોને, જાણી ડંખી જાવ, અરરર ! એ ! ચોકારતો, બાપુ કને એ જાવ. બાપુના હૈયામાં કચ્છાજીવન ઉછળી રલાં હો રામ !
દુઃખીનાં દુઃખ હલાં હો રામ !
વિલંબ વિના દુઃખિયાનો, ધોવો ફર કે "પ્રેમથી હો રામ !
રખજનાના રનેહથી હો રામ !—૪
અને પછી અતિ જ્વેરથી, યુસી રવા એ ડંખ, પીડ ખરે હળવી યજ, સુખી યયો એ રંક.
જીવનભરમાં પહેલો "પ્રેમ પદારથ" પામિયો હો રામ !
બકિત એ યજ રલાં હો રામ !
પ્રેમજ બાપુજીનો બકત બલો એ યજ ગયો હો રામ !
સુખે નાચી રહો હો રામ !—૫

સમજાવું એને પછી, બાપુને પ્રિય કામ, રેડીડાના રંજમાં યવા ચહેં યુજતાન.
દેખાદેખી એ તો તકલી સરરર કાંતતો હો રામ !
અનોખન રાગ્યતો હો રામ !
શીખ્યો રેડીયો ને પંજીજી પટ પે શીખિયો હો રામ !
ધર મદ છતિયો હો રામ !
પૂણી પ્રેમ કરી કરે, બાપુજીને કાજ, રંગ રંગ સીદી બલો, રંગ જાપુના ધાસ.
ગોરે દોઢી આ બકિત ને મનમાં બહુ બળે હો રામ !
પરંતુ શું વળે હો રામ !
સદા પ્રેમે વસે જગવાન !
માનવપ્રેમી બાપુ સદેશો મુકી ગયા હો રામ !

ચીમનલાલ. પ્રા. બહ

ગરબો

આઝાદી દીન આવ્યો સાહેલડી
આનંદ આનંદ આનંદવતંત દીન આવ્યો સાહેલડી
આ બાપુ ગાંધીજીના મંજુ પ્રતાપ થી
આ અવસર આવ્યો આજ હાથ હાકારેખેની-આઝાદી
બાપુએ છંદગી બર કજ વેઠ્યાં છે
રવરાજ્ય મેળવા કાજ-હાકારેખેની-સ્વતંત્રદીન
બા કસ્તુરબાએ ને બાપુ ગાંધીજીએ
જેઠ વાસ સલા દેસ કાજ હાકારેખેની-આઝાદી
અજીજ યુલામી જુલમથી
બચી ગંધા છીએ આજ હાકારેખેની-સ્વતંત્રદીન
અજીજના દવે યુલામ નથી સખી
સ્વતંત્ર ફેરા હકદાર હાકારેખેની-આઝાદી
કષ્ટો બારતના રતો એ પ્રાણ આપ્યા
રવરાજ્ય મેળવા કાજ હાકારેખેની-સ્વતંત્રદીન
આ બાપુ ગાંધીજીએ દેહનું જ્યાળાં દીધું છે
પ્રાણ અરખ્યાં દેસ કાજ હાકારેખેની-આઝાદી
આ બાપુ ગાંધીજીને કું કથા નમ કહી છું
લાખા લાખેરે પ્રણામ બાપુજીને લાખો લાખેરે પ્રણામ
વિજયાબેન મોહનલાલ. ઈસ્કલંડન

અમારા તવા પુસ્તકો

માશી બાજીજ	૭ ૬
માતાનું હૃદય (પર્લેજક)	૬ ૦
આશાનુબીજા ભા. ૧ ૨ સેઠની	૧૮ ૬
૬ મેઘ બાંન્ડ (કથનિકાઓ)	૭ ૦
બાલજી ગાઠી	૭ ૦
ખીરસા કોસ... (જીજરાતી જોડણી કોસની	૭ ૦
નંદાની આગલી)	૩ ૦
૬ ૦ ભાગ ૧-૨-૩ સેઠની	૧૪ ૦
૬ ૦ પરહમા (મેધાણીકૃત)	૩ ૦
૬ ૦ શાહનવાહની સંગાથે	૩ ૦
૬ ૦ વિદ્રાહી આત્મા (ખંડીલજીયાંન	૮ ૦
૬ ૦ રામ અને દૃષ્ટ (પ્રા. ધ. મહારવાલા)	૫ ૩
૬ ૦ ૫ ૦ જે નવલકથાઓ	૫ ૦

પરચુરણુ

—સૌરાષ્ટ્રમાં નણ્ણીતા ચયેલા ભુપત વહારવડીયા અને તેની રાજાકીએ નેતપુર ખાતે મારે હુંડ ચલાવી હતી. ચાર વહારવડીયાઓએ શહેરની ત્રણ આંગળીમાં આવી રીવેલરમાંથી ગોળાની રમણટ ચલાવી ખબર માં ગજરાટ ફેલાવી દીધી હતો. તેઓ ની પાસે ખીજા આશુનીક સસ્ત્રો પશુ હતા. દુકાનદારો ટપોટપ દુકાનો બંધ કરી ઘર તરફ જવા લાગ્યા હતા. એક ચેકસ્ટીની દુકાનમાંથી સોનાની અને ચાંદીની પોરો લુટી ગયા હતા. નેની કોમલ એક લાખ રૂપીયા જેટલી યવા ભય છે. જાણુવડ પાસે આવી તે સલાવાદ મામમાં પશુ વહારવડીયા એએ હુંડ ચલાવી હતી. અને ત્રણ વેપારીઓને કહાડી અને જરીથી ધાવણ કરી નાંસી ગયા હતા.

—અમદાવાદના છલ્લા ન્યાયાધીશ મહાત્મા માંધીણું વસીલતાનું કાયદે સર અણી તેને મંજુર રાખ્યું છે. વસીલતામાં સુભવ મહાત્મા માંધીણુ ના બધાજ પુત્રોએ અને ખીજા પ્રકટ અને અપ્રકટ લખાણો છાપવાનો હક નવજીવન ટ્રસ્ટનેજ મળે છે. વળી નવજીવન ટ્રસ્ટની આવકના નધાનો ચોથા ભાગ હરીજન સંબંધે આપવાનો છે.

—યુગમ્મમાં મીસ્ત્રીઓની રૂપીયા ચાર ટ્રોરોડની મોલકત ભવન કરવામાં આવી છે. ચારસો મુસ્લીમોને વસાહતીઓ તરીકે નહિર ક્યો છે. તેઓ ઉપરકુકમ ખબવવામાં આવ્યો છે કે તેઓએ નાણા પાકીસ્તાન મોકલવા નહિ તેમ કરોડીયન વગર મીલકત પશુ વેચવી નહિ. પાકીસ્તાનના અક્રમાનીસ્તાન ખાતેના એલમ્બી શ્રી. સુદ્દીઅરની અમદાવાદમાં ૨૬ મીલકત ભવન કરવા માં આવી છે.

—ખીહાર સાથે બેડાયેલા ઝોરીસામાં આવેલા સૌરાષ્ટ્રલાના રાજનીએ દેવર અદલાલતમાં ખીહાર સાથેના પોતાના રાજવના ભેડાણને પકકાર કરતો દાબો દેડરલ અદલાલતમાં હાંદી સંસ્થાન અને ખીહાર ખાંત સાથે નાંધાયો છે.

—જમ્યુ અને કારમીર રાષ્ટ્રીય પરીષદ ના મહામંત્રી મહલાના મહમ્મદ સમીરે નહિરે કમું હતું કે પ્રભસત્તાક ભારત ના જન્મ પછી કારમીરીઓના હાંદી સાથેના ચાણુ બેડાણને મળવુની મળશે. ભારત પ્રભસત્તાકનાં આદરેથી કારમીર ની પ્રખની આંકણાઓ અને પ્રાચીન રીત રીવાજો સાથે સરખા ઉતરે છે. કારમીરની પ્રજા પાસે એવા ટેલણ મળવુત અને નીચક કારણો છે કે જેનાથી તે હાંદ સાથે સંબંધ બાંધી તેને પાનાતું બાવી સોંપી શકે. હાંદ પ્રભસત્તાક ખતવાથી આ સંબંધ કામગીરી અને અતુટ બનશે. ભારતના પ્રભ- સત્તાકની ઉભવણીને મહત્વનું અણીને

આ દિવસે પ્રભસત્તાક સ્વાતંત્રના અખાવ માટે બધાજ કારમીરીઓ પ્રતીમા લેશે.

—ભારતના પ્રભસત્તાકના ઉત્સવમાં ભાગ લેવા માટે મોરોશીયમથી યસો દાખો નવી દીલ્હી આવી પહોંચ્યા છે. તેમના આગેવાન અને મોરોશીયસ ની પારાસભાના હાંદી સભ્ય શ્રી. જે. એન. રાયે એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે રંગબેદના પરીણામે મોરોશીયસ ના હાંદીઓની સ્થિતી યુવામ જેવી મજ ગઈ છે. જ્યાં સુધી રંગબેદના સંવાલનો નીકળ ન આવે ત્યાં સુધી કેમનાવેલ્લના વિદેશ પધાનોની પરીષદ કંઈ કામની નથી. ફુનીયાના એક અખજ સાહ લાખ રંગીન લોકોની મુકતી માટે લાટ ચલાવવા પડીત નેહરની આગેવાની નીચેનું હાંદેજ લાખ છે.

—હાંદના કામગાર ખાતાના મંત્રી શ્રી. શામલધરીલાલની યુનેના પરીષદ અને સાંખાનુ સેવાઓના ખાતાના મદદનીશ મહામંત્રી તરીકેની નીમણુંક થઈ છે. આ પહેલાજ હાંદી આ હોલકા પર ચુટાડાયા છે. એમ જણવા મળે છે કે તેમને પગાર ૨૨,૦૦૦ ડોલરનો હતો.

—હાંદી સરકારને ૧૯૩૬ નો ગવરનરો ના જ્યયા અને હકકોને લગતો હુકમ કાઢી નાખી એક નવો હુકમ બહાર પાડવામાં આવ્યો છે. જે હાંદી સરકારના ૧૯૫૦ ના હુકમ તરીકે એમણાઓ અને યાહુ માસધીજ તેનો અમલ શરૂ થયો છે.

—અમેરીકા ખાતેના હાંદી એલમ્બી શીમતી વીળબલધરની પડીત લંડન યહને વીમાના માર્દત હાંદમાં આવી પહોંચ્યા છે. તેઓ હાંદમાં એક માસ રોકાશે.

—હાંદના વડા પ્રધાન પડીત જવાહર લાલ નેહરુએ ૧૯૪૯ ના વર્ષના જુલાઈ માસમાં જ્યારે કલકત્તાની મુલાકાત લીધી હતી. તે વખતે ડેપુટી કમીશનર એક પોલીસ પર રીલાવરથી ત્રણ ગોળાઓ છોડાવ્યા ૧૭ વરસનો વીલાઈ મદનલાલ કાન્તી ચેટરજીને ૧૨ વર્ષની સખત જેટની સજા કરમાવવામાં આવી હતી.

—દીલ્હી ખાતે લખબમ ૧૩૦૦ કાપડ ના જ્યયા બંધ વેપારીઓ અચોકકસ મુકત માટે હડતાળ પર ઉતર્યા છે. પોતાની પાસેનું મુકત વેચાણનું કાપડ દીલ્હી તરફના પ્રાંત અને રીયાસ તી સંધોના છુટક વેપારીઓને વેચવા ની પરવાનગી આપવાના હાંદ સરકાર ના ઇન્કાર સાથે વિરોધ દર્શાવવા માટે તેમણે આ પગલું લીધું છે. આથી દસ હજાર કામદારો મેકાર જવા છે. અને રાજની ૧૫ લાખ રૂપીયાની

લેવડરેલક કરતો કાપડનો ખર્ચો પડી બાંધ્યો છે.

—પશ્ચીમ બંગાળની જુદી જુદી જેલો માં છેલ્લા બે માસથી ૬૬૦ કેમ્યુનીસ્ટ ફેદીઓ ઉપવાસ કરી રહ્યા છે. તેમને ફરજબાત ખોરાક આપવામાં આવી રહ્યો છે.

—પુર્વ પાકીસ્તાનમાં લઘુમતી કૌમ (હાંદી) ઉપર લથુા અલવાચારી કરવામાં આવે છે અને ધર્માન્તર કરાવવા માટે આ બધું થતું હોવાનું જણવાય છે. જ્હીઓ ઉપર પશુ પોલીસો અલવાચાર કરે છે.

—બધુ જ્હાનાજી ઉગાડોની ચળવળમાં જે પહેલા નંબર આવે તેને શા. ૧૦ હજારનું ધનિામ સરકાર તરફથી અપાવવાનું હતું તે યજ્ઞવતમાં આવેલા શુકલતીય ગામને મળ્યું છે.

—પ્રામ્ય વિકાસ માટે જે સર ફેડરીક શીલ્ડ અપાવવાનું હતું તે માંડવા યુગમ્મના થી. માટા ફરામને અપાયું છે.

—સામ્યવાદી પ્રવૃત્તિઓ સાથે હવેથી કોઈ સંબંધ રાખવામાં આવશે નહીં એવી વ્યક્તિગત આદિધરી મળતા મદાસ સરકારે છેલ્લા બે મહીના દરમ્યાન અટકાયત હેઠળના ૧૧૦ સામ્યવાદી અટકાયતીઓને છુટા કર્યો એમ શિક્ષણ અને કાયદા પ્રધાન શ્રી કે. માધવ જેનને જણાવ્યું હતું. આ અટકાયતીઓ સિવાય સામ્યવાદી જેલમાં દબાવે પશુ ૫૦૦ સામ્યવાદી ઓ અટકમાં હોવાનું એમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું.

—રાજેન્દ્રપ્રસાદને સાગરના પ્રબાજનો- વતી શા. ૫૦૧૫ની થેલી ચોળવેલા એક જાહેર સમારંભમાં અપયજું કરવામાં આવી હતી. ડો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે આ આખીય રકમ પ્રાંતિય વડા પ્રધાન શ્રી રિશીશંકર શુક્લને તેમની ઇચ્છા સુભવ ખર્ચા માટે આપી દીધી હતી.

—સૌરાષ્ટ્રમાં દસા ખાતે પ્રથમ ગ્રામ પંચાયતનું ઉદ્ઘાટન થયું હતું. સૌરાષ્ટ્ર માં તા. ૨૬ મી જન્યુઆરીએ આશુક પાંચ ગ્રામ પંચાયતોને કામકાજ કરતી કરી હોવાનો નિર્ણય લેવાયો છે. એ અનુસાર દરેક છલ્લામાં એક પંચાયત રચાશે. આ વર્ષની આખર સુધીમાં ૫૦૦ ગ્રામ પંચાયતોની રચના થવાની ધારણા છે.

—કાલંબો-સીધોન પરીષદમાં ૫૦ જ્હાહરવાલજી ગયો હતાંત્યારે એક બાળા ને લાકડાનો હાથી મેટ આપ્યો હતો. આ બાળા સાથે પડીતજીને ખરીદી કરવો જ્હાંજી દેસ્તી થઈ હતી.

—મગળા વિરોધી તલેવાની પ્રવૃત્તિઓ દાખી હવા માટે તાન્તરમોજ સ્થપાયેલ જ્હાંજીના સર્વે વિભાગનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતા હિંસક સામ્યવાદી વિરોધી મંડળે કટોકટીના સમયમાં મદદકર્તા બનવા માટે 'યુવક સ્વપરિવેક જી'

બનાવવાને નિર્ણય ક્યો છે. મંડળના કામગીરી સખીલા કરવા અને બાલિ કાર્યક્રમ લઈ કાઢવા મળેલી મેટકે કામદારોને મેકાયદે તલે સાથે મળતા રોકવા અને કાયદો તથા બ્યવસ્થાની જળવણીમાં સરકારને સહાય કરવા પ્રભમત કેળવવા માટે ખાસ કરીને નિર્ધી, શી રંગમ અને ગોલ્ડન રોક જેવા સહેરોના મજુર વિસ્તારો માં, જાહેર સમાજો ચોખવનો નિર્ણય ક્યો હતા.

શ્રી. કાકીઆવાદ હાંદ જેવા સમાજ

વાર્ષિક સામાન્ય મળા ઉપરાંત સરયાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા રવિવાર તા. ૫ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૦ ના રોજ સવારે ૯ વાગે સમાજ ના લેાન સ્ટ્રીટના માંધી હોલમાં મળશે દરેકને વખતસર પહારવા નિનંતી છે.

- કાર્યક્રમ:—
- (૧) મીનીટસ (૨) પત્રબ્યવહાર (૩) વાર્ષિક દેવાલ (૪) વાર્ષિક ટીસાળ અને સરવૈયું (૫) અધિકારીઓ અને વ્યવસ્થાપક સમિતિની ચુટણી (૬) સામાન્ય.

ડો. એન. પી. દેસાઈ પ્રમુખ. નીતમલાલ વીરજીભાઈ મહિતા ત્રેમશંકર હરીશંકર જોષી સંયુકત મંત્રીઓ.

અમારો રીપબ્લીક એક

અમે ડરજન બહાર અમારો ખાસ એક મોકલ્યા છે તેને રેવેલ બરવીજ પડી છે. આથી અમારા એન્ડરોએ તેના ર શીલોના બાવ ઉપર રેવેલ યદાવી કયાંક ૨/૩ અને કયાંક ૨/૬ ના બામે વેચ્યાં છે. નીચલે કેકણે તે મળશે.

- જ્હાંજીસખમમાં એસ. બી. જેઠ. મારતર મેન્ડાન. પ્રિટોરીયામાં એમ. એમ. જોશી એન્ડ સનસ્. હુષરૂડી પાટડામાં મહિતા એન્ડ સનસ્. કેપડાઉમમાં બી. ડી. ચાવડા. ઇસ્કાંડનમાં એલ. હરી, એન્ડ સનસ્. પોર્ટ એલીઝાથેથમાં એમ. એમ. બલસારા. મેરીટજખમમાં બી. વાઘરા. લેડી સ્પોથમાં એમ. વી. રીઘા. ફૂગસ રોપમાં ઇસ્ક પટેલ.

પ્રશ્નોત્તરી

એક સમાજવાદી મંડળના પ્રશ્નો

પ્ર.—સ્વરાજ્યની પ્રાપ્તિ પછી તરત જ ગાંધીજીના આદર્શો ટુટી પડયા તેને માટે તેને કયાં કારણો બતાવો છો? તમે એમ ધારો છો કે હાંદની વર્તમાન સરકાર અને કેબિનેટ રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ગાંધીજીની વીચાર સરણીનો અમલ કરનાર સાધન છે કે બની શકશે?

ઉ.—છેક સને ૧૯૩૨-૩૩ માં જે ગીદનેતા હેખાતાં હતાં તેના કરતાં કોઈ ન્યૂટી વસ્તુ સ્વરાજ્યની પ્રાપ્તિ પછી બની નથી. અમલકારની હલત છોડી દેવા અને ગાંધીજીના સિદ્ધાંતનો બંધ કરીને સવિનય કાનૂનબંધની હલત યથાવત્વા માટે જેઓ નવાબદાર હતા તેઓ આજના કરતાં વધારે સારી રીતે વર્તે એવી આસા રાખી શકાય નહીં. આમ હોવા છતાં ગાંધીજીના આદર્શો અને જીવનદર્શિને યાદ કરવાનાર કંઈક રહ્યું હોય તો તેનું કારણ એ કે આજ સરકારના સુખ્ય સ્થાન પર જે માણસો છે તે સર્વોત્તમ અને સાચી નિહાળવા ઠીકના સુધારા છે.

હું માનું છું કે હાંદની સરકાર ગાંધીજીની વિચારસરણીનો કેટલાક ભાગ પ્રમાણિકપણે અનુસરવાની કોશિશ કરે છે, અને તેમની સમક્ષ પડેલા સંબંધોમાં પણ કેટલાક ભાગનું

અનુસરણ તેને લાગે છે કે ન થઈ શકે અને ન કરવું જોઈએ. બીજા બાગ સંબંધમાં મતભેદ હોઈ શકે. બીજા પક્ષે એવો ભાગ છે જેનું અનુસરણ કરવામાં તે નિષ્ફળ બની જણાય છે. પરંતુ એમ કેમ કહેવાય કે ગાંધીજીના આદર્શોનો અમલ કરનાર વાહન તે નહીં જ બની શકે? એ તે દલ સંકેપ કરે અને તેને પુરોતે વિશ્વાસ જણાય છે કે પ્રભુ તેને પુરોતે આપશે તો તે અવચર સાધન બની શકે.

પ્ર.—આજે પ્રજાએ ઉદ્દેશવાનો સુખ્ય સવાલ આયિક્ષિત યુગનો છે. આપણે તેનો કેવી રીતે ઉકેલ કરવો જોઈએ? તમે એમ ધારો છો કે આ યુગનું સુખ્ય કારણ આજની આયિક્ષિત વ્યવસ્થા છે?

ઉ.—એ આપણું ચારિત્ર ઉચ્ચ નહીં આવે અને આપણે આપણા હૃદયમાં ધૃષ્ટ્યને સ્થાન નહીં આપીએ (ભાઈથી તેને સુધ્ધી અને પોકળ તત્ત્વોને તે વિદ્યા આપી છે) તો યજ્ઞ સુધારો થવાનો સંભવ નથી. આયિક્ષિત વ્યવસ્થા માં બહારની દૃષ્ટિએ કોઈ પણ ફેરફાર થાય, દા. ત. સમાજવાદી, માકસવાદી વગેરે પદ્ધતિએ, તેથી ખાસ પરિણામ નહીં આવે. નૈતિક ફેરફાર જ સુળ જરૂરનો છે.

કિશોરલાલ મરાઠવાળા.

(૮) સ્વરાજ્ય એટલે હાંદ, કુસલ માન શીખ, પારસી, કપાસ, ચુદો, બધા ધર્મો પોતાના ધર્મનું પાલન કરી શકે તે એકબીજાના ધર્મને માન આપે.

(૯) સ્વરાજ્ય એટલે દરેક માન ચોર હુંટારના બપથી પોતાની રક્ષા કરવા ચક્રિતમાન થાય તે દરેક ગામ પોતાને જરૂરનાં અનાજ તે વચ પેદા કરે.

(૧૦) સ્વરાજ્ય એટલે દેશી રાજ્યો કે જમીનદારો અને રાષ્ટ્રપતવર્ગ વચ્ચે ગીતતા વર્તે, દેશી રાજ્ય કે જમીનદાર રાષ્ટ્રપતને ન કનડે અને રાષ્ટ્રપત રાજને કે જમીનદારને ન પળવે.

(૧૧) સ્વરાજ્ય એટલે ધનવાનને મજૂરવર્ગ વચ્ચે ગીતતા. ધનવાનને સાં વેલમ દામ લઈ મજૂર પુશાથી મજૂરી કરે.

(૧૨) સ્વરાજ્ય એટલે ઓળખિતે માણદેન સમજી પૂર્ક માન આપવું તે, તે ઉચ્ચનીચના બેદ નીકળી સર્વ બાઈ બાઈ છે એવી બાબતોથી વર્તવું તે. આ બાબતોમાંથી સિદ્ધ થાય કે: (૧) સ્વરાજ્યમાં રાજ્યસત્તા ઘણી અચીજી ધ્યાનદિનો વેપાર ન કરે. (૨) સ્વરાજ્યમાં અનાજ અને કપાસ ના સદા ન થાય. (૩) સ્વરાજ્યમાં કોઇ કાપદાનો બંધ ન કરે.

(૪) સ્વરાજ્યમાં સ્વેચ્છાચારને સ્થાન જ ન હોય. તેથી કોઈ પોતાની સામે ની ફરીઆદનો તેણે કાળ ન બને, પણ દેશમાં નીમાનેથી અદાલતમાં પોતા ની સામેની ફરીઆદનો ચુકાદો થવા દે. નવજીવનમંથી.

મીસ મુરીયલ લીસ્ટર

મીસ મુરીયલ લીસ્ટર જુલુવારી તા. ૯ મીના કેપટાઉન કાસલમાં કેપટાઉન આવનાર છે. માંધીજી ગોળમેજીમાં લંડન ગયા ત્યારે તેઓની મેમાન હતી. તેમની સાથે મીસ મેગલ શો છે. કે જેઓ જાણીતા ભેખક અને કેળવણી કાર છે. મીસ લીસ્ટર ૧૯૨૦ થી શાંતી દળના સભ્ય તરીકે પ્રચાર કાર્ય કરે છે. અમેરીકાનો એક મહીનાનો પ્રવાસ પુર્ણ કરી તેઓ સાથે આરીમા આની રહ્યાં છે. કેપ ટાઉનથી તા. ૧૭ મીના અરસામાં જોહાનીસબર્ગ જશે અને ત્યાંથી ત્રાચ ૧૧ મીના સુધીમાં મેરીટાઇમર્મ અને ૨૩ મી સુધી ડરબન પહાચશે.

અહીના કાર્યક્રમોમાં તેઓએ શીનીકસ એ ત્રણ દિવસ માળવાનું નકકી કયું છે. અને ડરબન તથા આજી બાજી ની સંરચાઓમાં બાપણો ગોઠવવામાં આયાં છે.

નીચલા વીશયો ઉપર તેઓ બોલ નાર છે. (૧) ચીનીની પાંચ મુલાકાત. (૨) બીજી જાપાન. (૩) એરસ્ટ્રીલા, ન્યૂઝી લેન્ડ અને અમેરીકા. (૪) હાંદ આ ઝાદી પછી અને પહેલા. (૫) યુરોપમાં રીલીફ કાર્ય. (૬) ઇસ્ટ એન્ડ લંડન માં ત્રીસ વરસ સુધી. (૭) ગરીબાઈ અને બકતીલ. (૮) આત્મ શક્તી. (૯) પ્રાચીની રીત. (૧૦) એટમીક યુગમાં ધિરનીઓની ફરજ.

ભવિતવ્યતા

(લેખક: શ્રી. લલુભાઇ ઉપાનકાર)

મહાત્મા ગાંધીજીએ સને ૧૯૧૪ સુધી દક્ષિણ આફ્રિકાને અસહકાર અને સત્યાગ્રહના અપતરા સિદ્ધ કરવાની સુચુચીકા બનાવી હતી. રંજનેદના વિષમ વાતાવરણમાં જીવનસંઝામના વિનિધ અનુભવી એ દેશમાંથી તેમજી મેળવ્યા હતા. “અહિંસા પરમે ધર્મ” ના સિદ્ધાંતને જીવન બંધકારમાં ઉતારવા માટે ગીતાજીમાં વજુવેશી ૨૬ દેવી સંપત્તિમાંની પહેલી સંપત્તિ “અભય” છે, તેનો તેમજી કદંકાથી આશરો લેવો હતો. એ માટેનો એક પ્રસંગ મેંધવા જેવો છે. મતભેદના કારણે આફ્રિકામાં ધણી વાર તેમના ઉપર કાંતકી કુસલાઓ થયા હતા, એમાં દેવિ ગોરાઓ ઉપર તેને પુદ કુતલિન હાંદીઓનો પણ સમાવેશ થયેલો છે એ જોહું કુપદ નથી. સને ૧૯૦૮ માં એક પ્રસંગે ભયનુ વાણ જઝુમતુ હતું. ગાંધીજીના અનેક

સાથીજો વૈષી મહંત્ય મી. કલેનમેકે પણ ગાંધીજી પર નિસ્વાયં પ્રેમ રાખી તેમની દરેક સગલ સાચવતા, માટે કોઈ પણ અડચણ ન પડે તે માટે ચિંતાતુર રહેતા. તેઓ તેમના અંબ રક્ષક હોય, ઘણુ કરીને તેમની નજીક મેળવ્યા હતા. “અહિંસા પરમે ધર્મ” માંજી રહેવા પ્રખત કરતા. એક દિવસે ગાંધીજીએ તેમની પાસેજી ઉભેક કલેન મેકના અજવામાં કોઇ બારે વસ્તુ હોવા ના શકયી હાય નાંખી બેતા, તેમાંથી બરેશી (loaded) રીવાસવર મળી આવી. અનભયથી બાપુજીએ કહ્યું: આ યુંં મહાત્મા રોલરટોપના શિખ બની તમે હિંસક શરબ સાથે રાખો છો? મી. કલેનમેકે, તેની ખાસ જરૂર હોવાનું જણાયું. બાપુજીની વધુ પુજી પરજ પછી તેમજી કહ્યું: તમારા ઉપર કેટલાંક બદમાશી કુસોલો કરે જેવે, ભય રહેલો હોવાથી હું એ શબ મારી પાસે રાખી, તમારી રક્ષા કરવાનો પ્રખત કંઈ છું. ગાંધીજીએ આ સાંબળી

સ્વરાજ્યની વ્યાખ્યા

૧૯૨૧ માં ગાંધીજીએ કરેલી પુર્ણ સ્વ રાજ્યની વ્યાખ્યા નીચે આપી છે. આ સાથે આજની આંપણી સ્વીતી પ્રખ્યાતીએ અને જોઈએ કે આપણને કુણું સ્વરાજ્ય મળ્યું છે?

(૧) સ્વરાજ્ય એટલે પોતાની ઉપર મેળવેલું રાજ્ય. આ જેણે મેળવ્યું તેણે વ્યક્રિતગત પ્રતિજ્ઞાનું પાલન કરી િછે.

(૨) પણ આપણે તો કંઈક ચિદન પ્રતિજ્ઞાં કર્યા છે. એટલે સ્વરાજ્ય મેટલે દેશનાં આધાતનિકસ પર, લશ રે પર, અદાલતો પર, પ્રભુને સંપૂર્ણ મંકેશ. રીસેખરની પ્રતિજ્ઞાનો આ મર્થ છે. આમાં અંચેજી સલ્તનત ત્રી સંબંધને અસકારા છે અને મેથી. તે મિહાદાત અને પંબળનો યુવાસો 1 થાય તો નથી.

(૩) પણ સાહુઓ વ્યકતીજીત સ્વ જ અચારે જ બોગવતા હોય તેવું ને, અને આપણી પાલીમેન્ટ પણ ને છે છતાંયે લોખને મન તે સ્વરાજ્ય નાં એજીવે બને; અને તેથી સ્વરાજ્ય મેટલે અજવત્તની સોંધારત. પણ તે મેટલે સુધી કે કોઈને તેને અમાવે જ્યાં કે નાગાં ન રહેવું પડે.

(૪) આવા સંબંધો બને છતાં એક કામ કે એક વિભાગ બીજાને દખાવે એવું પણ બને. તેથી સ્વરાજ્ય એટલે એક બાળા પણ નિભંપણે ધીર અંધારામાં ફરી શકે એવી સ્થિતિ.

(૫) ઉપરની ચાર વ્યાખ્યાઓમાં બીજી અનેક વ્યાખ્યાઓના સમાવેશ થતાં જોવામાં આવશે, છતાં પ્રજાના સ્વરાજ્યમાં દરેક અંબને તેજ વ્યાખ્યું હોય ને આવવું જોઈએ—તો સ્વરાજ્ય એટલે અત્યંતની અરુપસત્તાનો સર્વથા નાશ.

(૬) જાણજી જાણજીવરના અગડાની સમાપ્તિ.

(૭) હાંદી સુસહવાનના અનના મેલ ને સંબંધા નાશ. એટલે હાંદ સુસહ માનની મર્થોદ રાખે ને તેને સાહ બન દે; સુસહવાન હાંદીની મર્થોદ રાખે ને બન દે. સુસહવાન હાંદીને પળવવા માન ન મારે, પણ પોતાના હાંદી બાઈ ની લાગણી ન કુબાલવા સાહ પોતાની મેજે જ ગોવધ બંધ કરે, ને હાંદી કહ્યું સાહું કહીં બિના સુસહવાનનું મન કુબખવા મસહદે આગળ વાળું ન વગારે પણ મસહદે પાસેથી જતાં વાણું બંધ રાખવામાં મોટાઈ માને.

કહ્યું: શું તમે હમેશા માઈ રક્ષણ કરી શકો? ધારો કે આજ પોરતેલ હું મારા પોતાના શરીર પર ફેડું? તો તમે માઈ રક્ષણ કેવી રીતે કરી શકશો? મી. ડેનનેકે આ સાંભળી મુંઝા થઈ ગયા. તે શરમીદા બની ઊભા રવા. અંધીલ્યે કહ્યું: ને તમે મારા સાચા મીત્ર હોય તો મારી રક્ષા કરવા નો બાર છોડી દો અને આ રીવાજ પર ફેડો દો. મી. કલેનનેકે એ આચારો તરતજ અમલ કર્યા.

આ પછી તો અંધીલની નિર્ભયતા ની કસોટી વારંવાર થવા લાગી. તેમ તેમ ઈશ્વર પરની તેમની શ્રદ્ધા અચળ થતી ગઈ. એવા પ્રસંગો પાછળ અનેક અવનવી ઘટનાઓના ધારસાંભો પ્રસિદ્ધિમાં આવેલા છે. સામાન્ય મનુષ્યની દ્રષ્ટિએ ભયંકર ગણાય એવા વીકટ સંભોગોમાં પણ અંધીલ્યે અમરતાથી પોતાનો આર્મ્ મોકળા કરી લીધાનું આપણે પ્રત્યક્ષ જોયેલું છે.

ઉપર વર્ણવેલી ઘટના પછી આગળથી વર્ષ બાદ પોતાની જ માતૃશુભીમાં,

પોતાનાજ દેશના, અને પોતાના જ ધર્મબંધુના વેશમાં છુપાવેલા એક નર રાક્ષસ એવીજ એક પ્રાણુધાતક રીવાજ પર મહાપ્રયત્ને મેળવેલી પોતાની પાસે છુપાવી રાખી સંતની પદ્ધતિને પાગલા એ ભારતના રાષ્ટ્ર વિધાતાની પ્રાણુ લેવાની તક શોધે છે. આખરે ૩૦મી બા-યુવારીની સાંજે ખીરલા ભવનની પાછળ પ્રાર્થના ભુમીમાં યુવકીદીથી પ્રવેશી એ યુગવતાર અને વિશ્વશાંતિને ચાહનારના સ્વળદેહને ગોળાથી વિધી દાર કર્યો.

આજુજ નામ ભવિતભ્યતા! જે નિમોહ્ય હોય તેજ થાય છે. માનવીનું ધાયું હમેશા નથી થતું. પણ ઇશ્વરે નિર્મીત કર્યું હોય તે તો નિ:શંક થાય જ છે.

સ્વર્ગમાંથી સ્વ. કલેનનેકેનો અમર-આત્મા આ કશ્ચ ઘટના જોઈને કહેતા હશે કે, હું જેનું ને સાધન વડે રક્ષણ કરવાનો એક સમયે કાંઈક રાખવો હતો તેનું તો તેજાજ સાધન વડે યજ્ઞે નિપજ્યું છે.

“જ્વંત ચિત્રો”

(લેખક: ભગવાનજી. ગોંડાંબીક)

સ્મૃતિપટ પરના જ્વંત ચિત્રો કોણુ દોરે છે તે તો અખર નથી પણ એક મહાન ચિત્રકાર એ ચિત્રો આ લેખે છે. એનું સંક્રમ્ રચાન જોવાનો એને અવકાશ નથી કોણુવાર કુરસક મેળવી એ ને ચિત્રો જોવા ભેસે છે તે તો એક પછી એક સ્મૃતિપટ પર રજૂ થતાંજ જાય છે છતાં પણ તે ચિત્રો દોરવાનું બંધ કરતું નથી. એનું એકજ ભ્યે છે કે નવા ચિત્રો દોરવા અને સંક્રમ્ કરવો.

ઈસ્તરાનમાં એક એવી વિશ્વતીએ જન્મ લીધો કે જેના મહાન ચિત્રકારે સ્મૃતિપટ પર ચિત્રો દોર્યો. તેમાં તેણે એક અશ્વત્ત ચિત્ર દોર્યું જેનું નામ આપ્યું “સ્વતંત્ર દોર” એ મહાન વિશ્વતી ને વીચાર થયો કે એની ઉપર અંકુશ યુગી નવા ચિત્રોનો વેમ ઝાંછો કરાવવો કે જેથી મહાન ચિત્ર દોરો એલ છે તેની મહત્તા વીચારી શકાય. પણ એ ચિત્રકાર તો ધુની જેના પર સત્તા જમાવવી એ કંઈ સહેલી વાત ન હતી. તે માટે તો આતમજળ જોઈએ, એટલે તેમણે આતમને, ડેળની તેનાપર કાણુ મેળવ્યો પછી તો જે આતમા કહે તેજ ચિત્ર તે દોરી શકે બીજું નહિ. “ચિત્ર કાર પરા ધીન બન્યો આતમાનો વિભ્ય થયો.”

પછી તેમણે તે ચિત્ર પ્રલ સમક્ષ ધુલ્યું યુજ્યું અને આદેસ આપ્યો કે આ ચિત્રને સંરળ કરો. પ્રજાએ તેમાં સાચ આપ્યો અને તે મહાન વિશ્વતીની દોરવણીથી તે ચિત્રમાં જોઈતા રંગ

પુરાવા લાગ્યા. તે ચિત્રની સંરળતા માટે આતમા અવાજ પ્રમાણે નવા નવા રંગ શોધાતા જાય અને પુરાતા જાય એમ કરતાં કરતાં તે ચિત્ર તા. ૧૫ જાનરુ ૧૯૪૭ ના રોજ સંરળ થયું; પણ આતમાના અવાજ પ્રમાણે પ્રવળી રંગ પ્રવળી રંગ નહિ યુરી શકતાં ઊંચુપ રહી ગઈ. છતાં પણ આપણા સૌના ચિત્રકારોએ એક ભવ્ય ચિત્ર દોરી સંક્રમ્ રચાનમાં યુજ્યુ છે તે ચિત્ર છે મહાત્મા ગાંધીજી અને તેમના મહાન પવિત્ર કાર્યોનું.

મહાત્માજી અમર થઈ ગયા અને પોતાનું દોરેલું ચિત્ર દુનીયાના સ્મૃતી પટ પરના સંક્રમ્ રચાનમાં યુકતા ગયા. તેમના આદેસ પ્રમાણે જે આપણે આતમજળથી ચિત્રકાર પર વીભ્ય મેળવી રંગ પુરવાનો કોશીષ કરીએ તો ઇશ્વર જ્વર સંરળતા આપે પણ એ ચિત્રકાર પર વીભ્ય મેળવવો એ કંઈ નાની સુની વાત નથી. મહાન તપસ્વી પણ કારી જાય એવો તે યલવાન છે જેનું નામ છે મન (ચંચળ) જેનું કામ છે સ્મૃતીપટ પર જ્વંત ચિત્રો આલેખવા એને જેણે કાણુમાં રાખ્યું તેવું જ્વન ધન્ય થયું સમજવું.

આપણે જો તેમના આદેસ પ્રમાણે ચિત્રમાં રંમપુરી શકીએ એવી દોરવણી આપવા પ્રલ પાસે આપણી સૌની પ્રાર્થના છે.

આતમ ભગનાવલી
ગાંધીજીના આતમમાં ગવાતા સુંદર બળનોનો સંક્રમ્
શી. ૧-૩.

FOR SALE
ONLY EXEMPTED PROPERTY IN SPRINGS (TOWN) TRANSVAAL
A VERY GOOD INVESTMENT
A Block of nine (9) Shops with living quarters.
Rent £2022 per year. Price: £27000.
A very good building.

APPLY:
K. J. TAVARIA
7 Kort Street, JOHANNESBURG.
Phone 339859 or 228727.

સ્પ્રાંગસ (ટાઉનમાં)
એક્સેમટેડ પ્રોપર્ટી વેચવી છે

નવ (૯) ડુકાનો પાકી બાંધેલી અને રહેવાની સગવડ વાળી.
ભાડું વારસીક પા. ૨૦૨૨-૦-૦.
ભાષ પા. ૨૭૦૦૦-૦-૦.
વધુ વિગત માટે લખો.

કે. જે. તવારીઆ—
૭ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩૯૮૫૯ અથવા ૨૨૮૭૨૭.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રાર્તી ૧૯૫૦ ફેબ્રુવારી	દીંકુ ૨૦૦૬ માય	યુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શેકે. કદમી	સુરોદય ક.મી.	સુધીત ક. મી.
શુક્ર	૬	૧૬	૧૫	૪	૫-૨૫	૬-૫૫
શની	૪	૨	૧૬	૫	૫-૨૫	૬-૫૫
રવિ	૫	૩	૧૭	૬	૫-૨૪	૬-૫૬
સોમ	૬	૪	૧૮	૭	૫-૨૩	૬-૫૬
મંગળ	૭	૫	૧૯	૮	૫-૨૩	૬-૫૭
બુધ	૮	૬	૨૦	૯	૫-૨૨	૬-૫૮
ગુરુ	૯	૭	૨૧	૧૦	૫-૨૨	૬-૫૮

વિવિધ પુસ્તકો

દિવંગો કોમી ત્રીકોણુ ૬ ૦
રશીયાનું ધંદર ૬ ૦
લામિલરેખલ ભાગ ૧-૨ સેટની ૧૮
બાળકોનો બાંધવ ૧ ૬
મહારાજ દેશાધની ડાધરી ૧૦ ૦
બાળ પહેલો ૧૦ ૦
બાળ બીએ. ૧૨ ૦
રશીયન કુદકોને ભાગ ૧-૨-૩-૪. આમા મહાભારત નવી રીતે ૧ ૫ ૦
ગંજાવાત (ર. વ. દેશાઈ) ૧ ૦ ૦
અંધારાના સીમાડા (ટાસ્કેટાય) ૩ ૦
વધી વિશ્વ યોગના ૨ ૬
સામર કથાઓ ૮ ૧

બાળકોને વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

૧૦ થી ૧૨ વર્ષના બાળકો માટે ૧૩ પુસ્તકોનો સેટ.
કીમંત પા. ૧-૦-૦
૮ થી ૧૦ વર્ષના બાળકો માટે ૧૫ પુસ્તકોનો સેટ
કીમંત પા. ૧-૫-૦
પાંચ વરિત્રોનો સેટ
આમાં પાંચ પત્રીકાસીક મહાન નરોના ચરિત્રો છે.
કીમંત ૧૩/-

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ચોરડોને ખીસકલ ખાન દેવામાં નહિ આવે. ચોરડર મોકલનારાઓએ ચોરડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

નેનેબર, 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'
પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

યાપકે ધર્મ ભાવના	૧	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની લડત વખતે વળેલો સંપૂર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૫
ગાંધીજીના સમાજસર્માં	૭	૦
ગાંધીવાદી આર્થિક શાળાના પુસ્તક શ્રેણિક ગાંધીજી (ચ. શબ્દ)	૩	૧
	૧૨	૧

દીશોરસેલ મરાઠવાળાની કૃતિઓ

ગાંધી વિચાર ડોક્ટ્રિન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨	૧
સૌપુસ્તક મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરુષમાં લેવાતી ક્ષેત્રો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નોના નવામરુપે એ લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨	૧

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતિઓ

નેએ દીશોરસેલના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો 'હિંદુ ધર્મ', 'સંસ્કૃતી ઉપર અભિપ્રાય' પાઠે છે.		
કર્ણી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાષી	૨	૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫	૧
સુવર્ણનાની સંસ્કૃતીના સાધના	૧	૦
હિંદુ ધર્મ	૧૦	૦

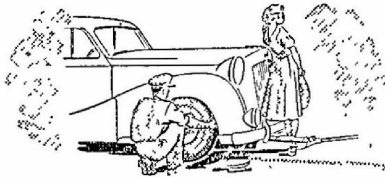
ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૩	૦
ધર્માત્માના ચરિત્રો સતિના ચરિત્રોનો સંગ્રહ	૨	૧
શ્રી શોભવાસ્તીક આ વેદાંતથી ભરપૂર મંથને લખેલો સ્ત્રી, ન્દાનો સ્ત્રી આમાં પ્રમુખ છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અનુકંઠાર કંસના વિખ્યાત લેખક અનાસીલની નોવેલ	૭	૧
અરબી રશીયન લેખક મોર્ગીન્ટ	૬	૦
યામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પત્રીલાલનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦
લોહનેતાઓના ચરિત્રો		
હયાન'ક સરસ્વતી	૧	૦
આરબ કથા ગાંધીજી	૭	૧
તેજ ચિત્રો આમા ગાંધીજી કૃષ્ણભજવાન, શીવાજી, આદી નેતાઓનાં છબી વિશે લખેલું છે	૭	૧
કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ		
નોસીંગ'કા સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૧
આરબવાલી એક ઉત્તીદાસીક નવલ કથા	૧૨	૧
રજકથા કૃષ્ણાઓનો ભાષ્યપ્રદ સંગ્રહ	૭	૦
પ્રેમસંગ્રહ ભા. ૧-૨ એક સુંદર સામાજિક નવલ કથા-જન્મે ભાગની કીમત	૧૩	૦
વિસંભવની વાર્તા ઉત્તીદાસીક નવલ કથાઓની છબીઓ	૧૪	૧
આરબવાલી વિનોદી નવલ કથા	૧૨	૦
ઉપાકર્તા સુંદર નોવેલ	૭	૧
ઉન્નથ નોવેલ	૮	૦
ઉવદાના કાંઠા નોવેલ	૭	૧

કાંતીનાથ કાંતીકારી નોવેલ	૭	૦
કાંતીવતી ઉત્તીદાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કોલેજીયન કોલેજ છવન જતાવતી નોવલ	૮	૧
ખરબા બાપુ બાપુઓના છવનને ઉચાટ પાડતી નોવેલ	૮	૧
ગોરખ આયા ગોરખની વાર્તાપરથી રચાયેલ ચરિત્રો	૧	૧
ગોરખની વાર્તા	૧	૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
જળવતના મંદિરમાં ઉત્તીદાસીક નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૬	૧
જલભાંડુ નોવેલ	૫	૦
દ્વિરીકની વાર્તા ન્દાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૧	૧
નવ્ય અમરુ બે ન્દાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૧	૦
અલ્પજુદ ધારા	૮	૧
અકુરુરી વાર્તા	૧૦	૨
અખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૨	૧
છાંદગી છતવાની જડી છુટી	૧૨	૧
ભીરુ સાથી ભા. ૧-૨ સાથે	૧૨	૦
અમારા બા. ૨૫. ક્ષત્રીના ગાંધી વિશે સુશીલા નેચર અને વનમાળા પરિણે લખેલ	૪	૧
બળવાગોર પીતાની તસ્વીર આપરીસ શબ્દોને સ્વ કોનોલીનીનું છવન	૬	૬
રામ કહાણી	૮	૧
નવલ કથાઓ		
ઉભીવાડે	૮	૧
કાંઠીવાલની કાંઠા કથાઓ	૧	૦
કો'બ વધ	૧૦	૧
ગોદાન ગોધપ્રદ નવલકથા ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૦
અણુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૨	૧
ચિત્રલેખા	૮	૧
તણખા ભાગ ૧-૨-૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેક	૭	૦
હરીયાવાલ	૬	૧
હરીશનારાયણ ભાગ ૧-૨ સેવા ભાવી નોવેલ સેટની	૧૧	૦
ટોન કૃષ્ણ	૪	૧
હરીયાલાલ	૬	૦
નારી હંદય	૫	૩
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી નાટક	૩	૦
નીવેદીતા	૮	૦
મરીપ	૪	૧
આપકર્તા ભા. ૧-૨ સેટની	૧	૦
પિયાસી	૮	૦
પાપકે જવાળા	૮	૦
પ્રભાત કીરણો	૭	૧
પુરાતન કથાઓ	૫	૦
પ્રેમ અને પુલ્લ ભા. ૧-૨ સેટની	૧૧	૧
કુટેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦	૦
બલિષ્ઠકાર	૧	૦
બે ખોત્રો	૬	૧

more AND more MOTORISTS ARE CHANGING TO

The GENERAL

SILENT-GRIP

The PREMIUM Quality Tyre that sells at Regular Prices

Higher, premium prices have been paid for General Silent-Grip tyres by millions of American motorists for over 30 years . . . because they know that Silent-Grips give better value in mileage, safety and silence. Today, Silent-Grips are being built in South Africa—built even tougher and safer, yet they sell for the same price as conventional tyres.

MORE MILES
—because Silent-Grip's corkscrew tread combines quiet running with surer, safer traction.

MORE MILES
—because the Silent-Grip casing is built like a shock absorber, with a breaker strip for extra protection against shocks and bruises.

America's Top-quality Tyre for over 30 years
NOW BUILT IN SOUTH AFRICA

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:
306 Commissioner St.
Jeppe, Johannesburg.

PUBLISHERS' NOTICE

We shall be obliged if any of our readers, who have a copy of 'Indian Opinion' of January 21, 1949, would kindly send it to us.

MANAGER,
'Indian Opinion.'

BOOKS FOR SALE

- Life of Ramakrishna —By Romain Rolland 10 6
- The Indian States Problem —By M. K. Gandhi 10 0
- Life of Vivekananda and the Universal Gospel —By Romain Rolland 12 6

To be had from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

Cuticura

TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort. Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.

STOPS CHAFING!

349

The Epic Fast

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents.

350 Pages. Price: 2s. 6d.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

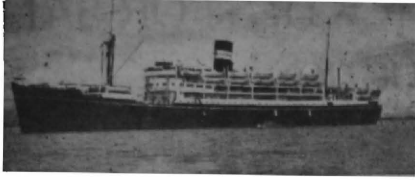
નવી અને છેલ્લામાં છેલી રેકોર્ડ્સ

શકનક ૩+૧	૨-૧૭-૦	મધુ જીવી યુજ્જ્વલતી	૧-૨૦-૦
ડીકરેતી ૪+૧	૨-૦૭-૧	હમરે આયુ (૩)	૧-૭-૦
એકદેસ ૩+૧	૧-૧૭-૦	ગીત ગોવર્દિ (૮)	૩-૧૧-૦
બજાર ૫+૧	૨-૧૭-૦	યુનિયન ૩+૧	૧-૧૭-૦
દુસરી સાદી ૫+૧	૨-૧૭-૦	ઓનાપી અઠા ૧+૧	૩-૧-૧
શાદીસે પહીલે ૫+૧	૨-૧૭-૦	વિજ્યા ૧+૧	૩-૧-૧
મક લેખા ૫+૧	૨-૧૭-૦	શાહ બાદન ૧+૧	૩-૧-૧
વિદ્યા ૫+૧	૨-૧૭-૦	મપના દેરા ૪+૧	૨-૦-૧
ગલસે રમુલ ૫+૧	૨-૧૭-૦	સાચાઠ અસીલ ૩+૧	૧-૧૭-૦
ચાંદની રાત ૫+૧	૨-૧૭-૦	દીલ ૪+૧	૨-૭-૧
કાલજ ૫+૧	૨-૧૭-૦	ચક્રદી ૪+૧	૨-૭-૧

કેપિટાન્સ યુજ્જ્વલતી
189 Grey St,

Phone 23414

એજેન્સી
Durban.
Tel Add. "KAPITANS"

BRITISH INDIA LINES

TO EAST COAST AND BOMBAY

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66-0-0
Second "	"	"	"	45-0-0
Inter-Class	"	"	"	30-0-0
Unberthed (Deck)	without food			18-15-0

Muslim Special Food £10-17-6 Ordinary Food £4-15-0
Hindu Special Food £10-0-0 Ordinary Food £4-2-0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

Glass Counters

We represent a well-known makers of Glass Counters, Show Cases, Sweet Counters, Refrigerators Counter and all kinds of Modern Shop Fittings.

Payment arranged on long terms.

For particulars apply:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, — JOHANNESBURG.

Phone 339859. House 228727.

गलास काउन्टर

दुबारी पासो लघुशुती मेकर ना उतम गलास काउन्टर; शो केसीस स्वीट काउन्टर, स्वीट केसीस, रीफ्रिजरेटरस काउन्टर, तेमन हरेक कुकानमां शुसान्नीन गलासना केसीस, तेमन हरेक लतना सुंदर शीटीगसे दुबारी त्मां भवरी.

लाम्भी युद्धतीन टरमस उपर उधार आपवामां आवरी वधु विगत माटे लघो

के. जे. तवारीया.

होन : 338859 22-228727 (घर) 7 कोर्ट स्ट्रीट, जोहान्सबर्ग.

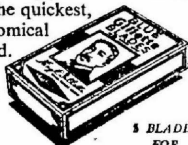
Men who matter

shave with Gillette

When a man's job brings him into contact with many people it pays him to take great care of his personal appearance. That is why you find that men who matter use Gillette—the quickest, smoothest and most economical shaving system in the world.

**Blue Gillette
Blades**

3 BLADES FOR 1/3 4645 4

'Good Mornings' begin with Gillette

धी न्यु दिल-खुश स्वीट मार्ट

नेनेनरः महुीसार्ठ बाघाबाघ हादीपारवाणा.

दरेक लतनी मीठाडंजे, मोम्भा धीनी तेमन मोधा मेधा, भसाबाधी जने भनावीजे छीजे.

जभाइ' वभवाजेनु' सुवती लुड' सेव, भभरा, गांठिया, बाज्या, पातरा विगेरे हरहीन ताल' भनावीजे छीजे.

पाटी वीमेरे मार्ट मोदा प्रभाळमां मीठाडं जोडर प्रभाळे दुके वभतमां भनावी आपीकु'

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART.
34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

इरनीयर! इरनीयर! इरनीयर!!!

वेडइस सुट, हाथीनगइस सुट, वेवरडोशम, उरेसॉन वेरड सायडं मोड जोडीस डेरक, लुक केस, टुमल, तदन जोडीसत बावे अरीदी सकेयो. लते पधारी लाज देवा सुकेयो नाके.

—मोडस, टुमल आने कीयन इरेसर—

ने दुबारी तेमरेम नीजे तर्धार बाय छे. तेने रशेड हवेस तर्धार रहे छे. मान रोशना बावोना प्रार्थिसे बीरेड अ'वावे आने वेपार आमन वधारी.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG
PHONE 33-4691. BOX 2526. 10

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	8	3	INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0
INDIAN STATESMEN (Dawans and Prime Ministers with Portraits)	7	6	THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan	3	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life.)		
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES			—By various writers	5	0
—Yakub Hasan	3	6	LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	15	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0	SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller)	3	6
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	8	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA		
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0	Facts And Facts—Stanley Powell	7	6
60 YEARS OF CONGRESS—Dr. Pattabi Sitaramayya	1	3	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE?			TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT		
—Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	19	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6	GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA		
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated)			—R. Palme Dutt	6	6
—Minoo Masani	2	6	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
A DISCIPLINE FOR NON-VIOLENCE (Pamphlet for guidance for Westerners)			GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
—Richard B. Gregg	1	0	INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions)	7	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	A SHORT LIFE OF SWAMI VIVEKANANDA	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6	A SHORT LIFE OF SRI RAMAKRISHNA	2	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906.1914)	4	0	PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS		
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3	—J. C. Kumarappa	3	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0	LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA		
MAULANA ABUL KALAM AZAD—Mahadev Desai	6	0	—Romain Rolland	13	6
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0	WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi	10	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI (Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadasi	8	0	GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi	5	9
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH		
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0	—M. K. Gandhi	15	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY			CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
—J. C. Kumarappa	3	6	STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0	GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabi Sitaramayya, both	15	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM			INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)	7	6
—W. Franklin	7	6	THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	—M. K. Gandhi	17	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0	TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)	5	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0	INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore	5	0
			FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from :

“INDIAN OPINION
P/Bag, Phoenix, Natal.